

wroclaw.pl

60 domków

Część śpi, część jeszcze nie wróciła z ciepłych krajów, a pracownicy Zarządu Zieleni Miejskiej już wieszają dla nich budki lęgowe.

str. 9

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 7 (168), 14-20.02.2024

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

LEPSZEGO POWIETRZA WE WROCŁAWIU

str. 4

Gładką kładką przez Promenadę od 14.02

Odbudowa kładki nad miejską fosą przy ulicy św. Antoniego zakończona. Z tej okazji mamy dla naszych czytelników konkurs z nagrodami.

str. 3

Będzie nowa zajezdnia tramwajowa

Zapadła decyzja o budowie nowego obiektu MPK przy al. Architektów. Docelowo ma on pomieścić 150 tramwajów. Będzie powstawać etapami.

str. 10-11

Przeczytaj komiks o... św. Edycie Stein

Edyta Stein to jedna z najbardziej znanych wrocławianek. Juliusz Woźny opowiada Robertowi Migdałowi o komiksie, który napisał o jej życiu.

str. 12

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

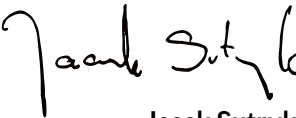
Szanowni Państwo,

nie tylko 14 lutego, ale w dniu św. Walentego szczególnie, myślimy o zakochanych, jakże by inaczej... we Wrocławiu. I choć powyższą sentencję czytać można podwójnie: Wrocław to wszak miasto idealne do tego, aby spotkać w nim drugą połówkę, a i w samym Wrocławiu, jako mieście, można się zakochać. Sam kocham Wrocław... chyba od zawsze, a wiem, że w uczuciu tym nie jestem osamotniony. Wszystko to, czym dzieliłem się już z Państwem wielokrotnie, poczucie dumy z Wrocławia i jego mieszkańców – wiem, że nie jestem w tym odosobniony – bazuje na czymś szczególnym i wyjątkowym, co nazwałbym poczuciem wspólnej odpowiedzialności za nasze miasto. Skoro jesteśmy za nie wspólnie odpowiedzialni, troszczymy się o nie w różnych wymiarach, to też z pewną radością patrzymy

jak rozwija się na naszych oczach. Zresztą kierunki tego rozwoju także wytyczamy wspólnie, w szczególnie sposób przez ostatnie ponad 5 i pół roku, wciąż dodając nowe elementy. Ta дума z Wrocławia – to jest w niej w moim odczuciu najpiękniejsze – nie jest zamykająca. Sprawia raczej, że chcemy się Wrocławiem dzielić, podtrzymując walor miasta otwartego na gości i nowych mieszkańców.

Nie chciałbym jednak, żebyśmy opierali się na samych tylko – nawet pięknych – uczuciach. Wrocław budują konkretne działania i o nich też przeczytają Państwo w tym numerze biuletynu. Te inwestycyjne konkrety to choćby szkoła przy ul. Zwycięskiej, remont ulicy Pułaskiego czy nowa zajezdnia MPK, wpisujące się w szerszy pakiet rozwoju wrocławskiej komunikacji

miejskiej, która z kolei jest ważnym elementem szerszego planu: miasta ekologicznego, dbającego o swój klimat i czystość powietrza. Z tym zielonym obliczem spotkacie się Państwo także w materiale o odbudowanej kładce w ciągu Promenady Staromiejskiej na wysokości ul. św. Antoniego. To tylko mały wyciąg z aktualnych działań Wrocławia. Jak Państwo widzą, niezmiennie w różnej skali – od projektów osiedlowych, po to, co łączy różne obszary naszego miasta. Także symbolicznie. Wszystkiego dobrego dla zakochanych we Wrocławiu – nie tylko 14 lutego!

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

						
CZW. 15.02	PT. 16.02	SOB. 17.02	ND. 18.02	PN. 19.02	WT. 20.02	ŚR. 21.02
12°C	15°C	11°C	8°C	9°C	8°C	7°C

KARTKA Z KALENDARZA

• 16 lutego 2008 •

przy ul. Borowskiej
otwarto Aquapark
Wrocław

• 17 lutego 1888 •

urodził się Otto Stern –
związany z Wrocławiem
laureat Nagrody Nobla
w dziedzinie fizyki

• 20 lutego 2016 •

w Teatrze Polskim
odbyła się premiera
„Dziadów bez skrótów”
– przygotowywany
3 lata spektakl trwał
ponad pół dnia

PIERWSZE OZNAKI WIOSNY... TEJ ZIMY

Czy wy też czekacie z utęsknieniem na wiosnę? Dopiero pierwsza połowa lutego, ale przyroda powoli budzi się do życia. W Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego widać już pierwsze jej oznaki. Można je zobaczyć podczas weekendowych zimowych spacerów, które odbędą się 17 i 18 oraz 24 i 25 lutego w godz. od 9.30 do 16 – samodzielnie lub z przewodnikiem (o 10, 11.30, 13 i 14.30). Obecnie w ogrodzie kwitną: oczary, ciemierniki (**na zdjęciu ciemiernik biały**), żółte ranniki zimowe, białe śnieżyczki przebiśniegi, kalina wonna, jaśminowiec nagi, wrzośce (nie mylić z wrzosami!) i wawrzynek wilczełyko. – Wciąż czekamy na pierwsze krokusy, które w ubiegłym roku o tej porze już rozpoczynały kwitnienie – dodaje Wojciech Basiński z Ogrodu Botanicznego UW. Oficjalne otwarcie ogrodu po zimowej przerwie nastąpi 1 kwietnia.

Kładka na św. Antoniego otwarta od 14.02

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu zakończył odbudowę kładki nad miejską fosą przy ulicy św. Antoniego. Drewniany mostek o zabytkowym charakterze ponownie połączył Promenadę Staromiejską z ulicą Podwale dokładnie w walentynki.

Agata Zięba

Przeprawa była zamknięta od czerwca 2022 r., kiedy uszkodził ją ułamany przez burzę konar starego platana. Po ponad 6 miesiącach prac ZDiUM oddaje ją do ponownego użytku.

Kładka jest zabytkiem, należy do nielicznych tego typu obiektów w kraju. – Odbudowa wymagała od nas odpowiedniego przygotowania i prac specjalistycznych. Zaczynając od obniżenia wody w fosie poprzez wybudowanie tymczasowej grobli, na której stanął potężny dźwig. W ramach tych prac wykonaliśmy nowe, solidne fundamenty, dzięki czemu konstrukcja kładki będzie służyła przez dziesiątki kolejnych lat. Sama drewniana konstrukcja została starannie odtworzona – zapewnia Tomasz Staruchowicz, dyrektor ZDiUM we Wrocławiu.

Odbudowana kładka jest wieroną kopią poprzedniej. Wykonana jest z litego drewna liściastego. To jej ponowna odbudowa – po raz pierwszy stało się to po wojennych zniszczeniach w 1948 r. Prace kosztowały ponad 2,5 mln zł.

Miasto mostów i kładek

We Wrocławiu mamy obecnie 41 kładek pieszo-rowerowych i 113

Kładka między Promenadą Staromiejską a Podwalem po pół roku znów działa

mostów. Miasto planuje budowę kolejnych przepraw nad miejską fosą – w pobliżu Wzgórza Partyzantów i mostu Sikorskiego. Na początku lutego prezydent Wrocławia podjął decyzję o budowie kładki w północno-zachodniej części miasta, w pobliżu ujścia rzeki Widawy do Odry. W ubiegłym roku miasto wybudowało też kładkę nad Ślężą łączącą Trawową i Francuską, a w tym roku powstają już trasy zarówno od Francuskiej, a niebawem ruszą prace od Trawowej.

Wszyscy zakochani (i nie tylko) 14 lutego, w dniu otwarcia kładki, są tu mile widziani! Na przystrojonej przeprawie będzie czekał fotoreporter Wrocław.pl (w godz. 11–13 oraz 16–18), który zrobi wam pamiątkowe zdjęcie. Wpadajcie, taka okazja nie zdarza się dwa razy.

Zrób selfie na kładce

A jeśli nie uda wam się dotrzeć tu dokładnie w walentynki, nic straconego. Zapraszamy do udziału w konkursie na selfie na

kładce z waszą ulubioną osobą. Macie na to cały tydzień: od 14 do 21 lutego. Seniorko z przyjaciółką, tato z synkiem, dziadku z wnuczką – pokażcie, jak Antoni was połączył. Zdjęcia wysyłajcie na adres biuletyn@araw.pl. Zwycięzcę ogłosimy 28 lutego na łamach biuletynu. Nagrodą są wrocławskie bluzy dla pary z nagrodzonego zdjęcia.

➤ **Szczegóły, formularze i regulamin:** www.wroclaw.pl/konkurs-antoni-regulamin

Rusza rekrutacja do podstawówek

Od 14 do 20 lutego potrwa I etap rekrutacji do wrocławskich szkół podstawowych – zgłoszenie do szkoły obwodowej. Biorą w niej udział dwie nowe placówki: SP nr 60 należąca do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 26 przy ul. Cynamonowej oraz SP w Przyjaznym Zespole Szkolno-Przedszkolnym przy ul. Białostockiej. Rekrutacja zostanie przeprowadzona w pełni elektronicznie w serwisie www.rekrutacje.edu.wroclaw.pl. Niezbędne do tego będzie posiadanie aktywnego profilu zaufanego. W innym wypadku dokument będzie trzeba złożyć osobiście w placówce. Ci, którzy chcą wybrać szkołę pozaobwodową, powinni poczekać na II etap rekrutacji do 8 marca.

Uwaga! Protesty rolników do 19.02

Pierwsze protesty rolników zaczęły się 19 stycznia w Niemczech i Francji. Później dołączyły Rumunia, Grecja i Łotwa. Strajk rolników w Polsce rozpoczął się w piątek 9 lutego o godz. 10 i według zapowiedzi ma potrwać do 19 lutego. Cel protestów to unormowanie handlu z Ukrainą, sprzeciwu wobec wdrożenia „Zielonego Ładu” i ograniczeń handlu zwierzętami w Polsce. We Wrocławiu rolnicy blokują m.in. aleję Sobieskiego. W czwartek 15 lutego zaplanowano przejazd do centrum Wrocławia, na ulicę Widok, czyli pod siedzibę Przedstawicielstwa Regionalnego Komisji Europejskiej we Wrocławiu.

Walentynkowe ślizgi za pół ceny

W walentynki, w godz. 20–22, każda para, która odwiedzi jedno z trzech z lodowisk Spartana przy: Wejherowskiej 34, Spiskiej 1 i Sukielickiej zapłaci za wejście na godzinę i wypożyczenie sprzętu jedynie za jedną osobą! Druga osoba z pary – poślizga się i wypożyczy łyżwy za darmo. Przyjść można z przyjacielem, dzieckiem, mamą czy tatą – z każdą osobą, którą darzy się ciepłym uczuciem.

Pomogą firmom w transformacji cyfrowej

Emilia Mazgajczyk, kierownik projektu, podczas inauguracji hubu 7.02

We Wrocławskim Parku Technologicznym powstał Europejski Hub Innowacji Cyfrowych. Będzie pomagał dolnośląskim firmom wdrażać rozwiązania cyfrowe i pozyskiwać na nie finansowanie.

Katarzyna Wiązowska

WRO4digITaL EDIH Wrocław został powołany do życia przez konsorcjum 22 instytucji oferujących wsparcie w procesie transformacji cyfrowej. Firmy z Dolnego Śląska oraz jednostki administracji publicznej mają teraz szansę skorzystać z bezpłatnych usług eksperckich i dostosować swoje procesy produkcyjne lub usługi do obecnych trendów cyfryzacyjnych. Uroczysta inauguracja odbyła się 7 lutego w WPT.

Do głównych celów powstałego konsorcjum należy podniesienie konkurencyjności lokalnych firm oraz zwiększenie dostępności wykwalifikowanej kadry pracowniczej. WRO4digITaL ma również przyspieszyć modernizację administracji publicznej. Jak twierdzi Maciej Potocki, prezes Wrocławskiego Parku Technologicznego, wrocławski hub cyfrowy powstał z myślą o mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach.

➤ **Więcej na stronie** wroc.city/HUB

Wrocław światową stolicą smogu? Absolutnie nie!

Tylko przez 9 dni w stolicy Dolnego Śląska jakość powietrza przekraczała w ubiegłym roku dopuszczalną normę. To bardzo dobry wynik w porównaniu do poprzednich lat, a także na tle innych polskich metropolii. Wrocław od pięciu lat prowadzi akcję „Zmień piec” i walczy ze smogiem. Dlatego są efekty.

I Bartosz Moch

Dopuszczalna norma stężenia pyłu PM10 w ciągu doby to 50 mikrogramów na m sześć. Norma GIOŚ w ciągu roku dopuszcza tylko 35 dni z przekroczeniem poziomu tego szkodliwego pyłu. – W 2023 r. we Wrocławiu mieliśmy tylko 9 dni, w których ta norma została przekroczona. To bardzo dobry wynik, także w porównaniu do innych dużych miast w Polsce. Widać także wyraźną poprawę w samym Wrocławiu na przestrzeni ostatnich kilku lat – podkreśla Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UMW.

Kraków i Warszawa za nami

Dla porównania w 2023 r. w Katowicach normę PM10 przekraczano przez 26 dni, w Krakowie przez 31, a w Warszawie aż przez 36 dni. – Biorąc pod uwagę te dane, trudno wierzyć w pojawiające się czasami w przestrzeni publicznej informacje o tym, że Wrocław jest światową stolicą smogu, skoro nawet w porównaniu z innymi miastami w Polsce wyglądamy korzystnie. Oczywiście dalej mamy wiele do zrobienia i pracujemy, żeby jakość powietrza, którym oddychamy, była jeszcze lepsza – dodaje Szymczak-Pomianowska.

9 dni w 2023, 21 w 2022, 25 w 2019 i... 73 w 2014 – na przestrzeni

ostatnich 9 lat liczba dni, w których średniodobowa jakość powietrza we Wrocławiu była najgorsza, zmniejszała się aż ośmiokrotnie. Jeszcze w 2018 r., przed rozpoczęciem akcji „Zmień piec”, gorszym powietrzem oddychaliśmy przez 48 dni. Od 2019 r. ta liczba systematycznie spada, a w poprzednim roku, po raz pierwszy, mieliśmy takich dni mniej niż 10.

– To są wymierne korzyści akcji „Zmień piec”, którą prowadzimy od 2019 roku. W ciągu ostatnich 5 lat we Wrocławiu zostało zlikwidowanych blisko 14 tys. kop-

Dym, spaliny i pogoda

Za smog we Wrocławiu w największej mierze odpowiada niska emisja pochodząca z kotłowni na

– Skupiamy się na tym, co zależy od nas i co w największym stopniu wpływa na to, czym oddychamy, czyli na wymianie pieców na ekologiczne źródła ciepła czy rozwoju komunikacji publicznej opartej o pojazdy niskie i zeroemisyjne, jak autobusy elektryczne czy wodorowe – wyjaśnia Małgorzata Demianowicz, dyrektor Wydziału Środowiska UMW.

Skuš się na KAWKĘ

Wniosek do programu KAWKA Plus ma tylko dwie strony. Można go

nictwo wraz z opłatą skarbową. Dalsza dokumentacja zależy od wybranego rodzaju ogrzewania.

Wnioski do programu KAWKA Plus można składać w Urzędzie Miejskim Wrocławia w Wydziale Środowiska i Rolnictwa przy ul. Hubskiej 8-16, a także elektronicznie – przez platformę ePUAP.

Odbierz 8 tys. zł

Na wymianę pieca na paliwo stałe na ekologiczne źródło ciepła z programem KAWKA Plus możesz otrzymać 8 tys. zł. Wybierz rodzaj ogrzewania i skonsultuj się z instalatorem. Zbierz niezbędne dokumenty, wypełnij wniosek do KAWKI Plus. Dostarcz go do Urzędu Miejskiego Wrocławia. Poczeka na kontakt ze strony urzędu w celu umówienia wizji. Podpisz umowę dotacyjną. Wymień piec. Rozlicz dotację i odbierz 8 tys. zł.

W razie wątpliwości skontaktuj się z doradcami energetycznymi, tel. 71 799 6 799, e-mail: zmienpiec(at)um.wroc.pl (są dostępni od pn. do pt. w godz. 8.00-15.00). Co istotne, dotacje z programu KAWKA Plus można – w przypadku domów jednorodzinnych – łączyć z rządowym programem „Czyste powietrze”. Dla mieszkańców w budynkach wielorodzinnych funkcjonuje program „Ciepłe mieszkanie”. Wrocław mieszkańcom, którzy wymienili piec, oferuje także dopłatę do rachunków za ogrzewanie.

Pospiesz się – od 1 lipca kary

Od 1 lipca 2024 roku, zgodnie z przepisami uchwały antysmogowej, wejdzie w życie zakaz używania pieców pozaklasowych oraz pieców najniższych klas. Od tego dnia do 30 czerwca 2028 r. w użytku będą mogły być jedynie piece klasy 3, 4 i 5.

Przestrzeganie uchwały może kontrolować policja, jednak najczęściej są to strażnicy miejscy. Za nieprzestrzeganie przepisów może grozić nam mandat od 500 zł, a także grzywna do 5 tys. zł. Warto też pamiętać, że utrudnianie kontroli podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

LEPSZEGO POWIETRZA WE WROCŁAWIU

Jakość powietrza na podstawie Państwowego Monitoringu Środowiska

PM10 - liczba dni z przekroczeniem, dopuszczalne przekroczenie - 35 dni

Wrocław

Kraków

188 200 165 130 161 125 67 105 92 31

Warszawa

84 80 76 79 112 26 20 82 59 36

Katowice

144 110 104 102 109 75 56 80 39 26

Na ratunek starym pojazdom. Zaczęło się od WBO

Zanim stały się atrakcją Wrocławia, przypominały stertę złomu. Wycofane z eksploatacji, niszczące pod gołym niebem. Łącznie kilkadziesiąt wiekowych wagonów tramwajowych i... jeden niezwykle autobus. 11 lat temu uratowało je głosowanie w WBO.

I Maciej Wołodko

Fredrusia w stanie agonii zobaczyłem po raz pierwszy 5 lipca 2015 r. Pamiętam, że właśnie wtedy trafił pod dach zajezdni Dąbie. Wokół autobusu uwijali się członkowie Klubu Sympatyków Transportu Miejskiego (KSTM). W jego wnętrzu zalegała gruba warstwa śmieci i błota, farba w szoferce odchodziła płatami.

Jak feniks z popiołów

Do zajezdni zaprosił mnie Tomasz Sielicki, wówczas pełnomocnik prezydenta Wrocławia ds. zabezpieczenia zabytkowych pojazdów. Po krótkich oględzinach autobusu zaprowadził mnie w jakiś kąt hali. Leżało tam na podłodze przedzwieźle żelastwo. Nie kryjąc zafascynowania, Tomasz opowiadał, co to za elementy i do czego służyły. Nie wiele z tego wtedy rozumiałem. To był wózek tramwaju Maximum z 1901 roku. Unikatowego

Podczas dni otwartych w zajezdni Popowice odrestaurowane pojazdy odwiedziły wytworne damy

pojazdu, którego remont właśnie się rozpoczynał.

Dwa lata wcześniej, Marek Karabon z Towarzystwa Upiększania Miasta Wrocławia (TUMW), zgłosił taki projekt do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego (WBO).

– Projekt polegał na remoncie stuletniego wagonu tramwajo-

wego, a także – co chyba jeszcze ważniejsze – na zabezpieczeniu kolekcji niszczących zabytkowych tramwajów, które stały za zajezdnią przy ulicy Legnickiej. Dzięki środkom z WBO przeprowadzono wtedy pierwszy etap renowacji Maximum, a zabytkowe pojazdy trafiły pod dach. Potem, w kolejnych latach, następne etapy tego remontu finansowane

były już z innych źródeł. Ale idąc po nitce do kłębka, to że stuletni tramwaj Maximum dziś już jeździ po torach, po części zawdzięczamy również wynikom tamtego głosowania w WBO – opowiadał potem po latach Karabon.

Na zabezpieczenie pod dachem zajął się wtedy także Fredruś. A we wrześniu 2020 ruszył jego remont.

Staruszki wyjechały na ulicę

Historyczny tabor nie kurzy się bezproduktywnie w zajezdni. 27 maja 2022 oficjalnie zainaugurowano WRO-TA Wrocławskie Linie Turystyczne. Zabytkowe tramwaje i autobusy, teraz pod wspólną marką, wożą po mieście wrocławian i turystów. Największe perełki wrocławskiej kolekcji – Maximum i Fredruś, towarzyszą też różnego rodzaju wydarzeniom.

Ty też możesz działać!

Jeszcze do 19 lutego można zgłaszać projekty do tegorocznego Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Liderem, czyli osobą zgłaszającą i prowadzącą projekt WBO, może zostać każdy mieszkaniec Wrocławia, niezależnie od wieku i obywatelstwa. Aby to zrobić, nie trzeba być zameldowanym. Głosowanie w tej edycji odbędzie się w dniach 27.09–14.10. Swoją projekt możesz zgłosić nie wychodząc z domu, przez formularz dostępny na tej stronie: www.wroclaw.pl/wbo/formularz-2024.

Czasami to właśnie dobry projekt z WBO jest w stanie zapoczątkować coś znacznie większego.

➤ Jak remontowano zabytkowe pojazdy zobaczysz na stronie link wroc.city/RuszaWBO

Poszukiwany/poszukiwana: Bardzo Młoda Kultura

Centrum Kultury Agora uruchamia nabór do ogólnopolskiego programu Bardzo Młoda Kultura. Cel: tworzenie wraz z młodzieżą z małych miejscowości najróżniejszych inicjatyw kulturalno-społecznych.

I Beata Turska

Bardzo Młoda Kultura (BMK) to program Narodowego Centrum Kultury, natomiast wrocławska CK Agora jest od ubiegłego roku jego dolnośląskim operatorem i to właśnie ona organizuje nabór do BMK w naszym regionie.

Celem programu jest budowanie i wzmacnianie sieci współpracy regionalnej poprzez warsztaty, szkolenia i wsparcie w realizacji inicjatyw tworzonych przez młodzież i z jej udziałem. Każdego roku co najmniej osiem najlepszych inicjatyw w czterech gminach do 50 tys. mieszkańców otrzymuje grant w wysokości do 10 tys. zł oraz wsparcie CK Ago-

ra na wszystkich etapach realizacji. Nabór dotyczy instytucji i organizacji z Dolnego Śląska – np. gminnych ośrodków kultury i bibliotek, fundacji – z gmin, w których mieszka nie więcej niż 50 tys. mieszkańców. Ważne jest to, by miały one własną siedzibę, chciały pracować z młodymi ludźmi i były gotowe kształcić swoich pracowników i lokalnych liderów.

– To okazja do współtworzenia prestiżowego programu o zasięgu ogólnopolskim, a także poznania potrzeb i oczekiwań młodych mieszkańców własnej gminy oraz przekształcenia ich pomysłów w realne działania, a wszystko to przy wsparciu fi-

nansowym Narodowego Centrum Kultury – mówi Anna Borowska, koordynatorka BMK na Dolnym Śląsku.

W niedużych miejscowościach nie musi być nudno, a dzięki BMK można zdziałać więcej. W ubiegłym roku młodzi Dolnoślązacy zajmowali się: malarstwem, rzeźbą, fotografią, tańcem, teatrem, choreografią i scenografią, a nawet astrofotografią!

Zgłoszenia przyjmowane są do 23 lutego 2024 roku. Aby dołączyć do programu, należy wejść na stronę www.bmkdolnyslask.pl/wez-udzial, wybrać odpowiedni formularz, wypełnić go i przesłać.

Młodzież w małych miejscowościach chętnie uczestniczy w zajęciach

Przetarg na placówkę przy Zwycięskiej: 3 chętnych

Wrocław będzie miał trzecią nowoczesną placówkę oświatową na 1200 miejsc. Po zespole na Wojszycach (działającym) i Lipie Piotrowskiej (w budowie) przysła kolej na szkołę i przedszkole na osiedlu Krzyki-Partynice. Do budowy zgłosiły się trzy firmy.

■ Błażej Organisty

Pierwszy dzwonek w zespole szkolno-przedszkolnym przy Zwycięskiej zaplanowany jest na 1 września 2026 roku. Placówka, dla maksymalnie 1000 uczniów i 200 przedszkolaków, stanie przy skrzyżowaniu z ul. Agrestową, czyli przy granicy osiedli Krzyki-Partynice i Ołtaszyn.

Jedna oferta mieści się w budżecie

Zadanie jest na etapie przetargu, prowadzonego przez Zarząd Inwestycji Miejskich, który 7 lutego otworzył oferty. Do budowy zgłosiły się trzy firmy, z których jedna – spółka Mirbud ze Skierzwie – zaproponowała kwotę mieszczącą się w budżecie. Oferta: 89,3 mln zł; budżet: 97,8 mln zł.

Pozostałe dwie firmy – Budimex i Pre-Fabrykat – zaproponowały odpowiednio 103,6 mln zł i 108,5 mln zł. – Teraz będziemy weryfikować wszystkie złożone oferty i podejmować dalsze decyzje w sprawie budowy nowej pla-

Zespół Szkolno-Przedszkolny przy Zwycięskiej: środek placówki (wizualizacja na górze) i z lotu ptaka

cówki – informuje Tomasz Janowski z ZIM. Zgodnie z planem wybrany wykonawca dostanie 26 miesięcy na realizację inwestycji od momentu podpisania umowy.

Przedszkole na 200, szkoła na 1000 miejsc

Przedszkole będzie w budynku parterowym: 8 sal dla przedszkolaków – przy każdej łazienka dla dzieci, magazyn na leżaki i pomoce dydaktyczne, sala wielofunkcyjna, szatnie w holu.

Szkoła podstawowa będzie w budynku trzykondygnacyjnym: 33 sale lekcyjne, 4 komputerowe, 5 pracowni z zapleczeniami, gabinety dyrektora, gabinety stomatologa, pielęgniarki, logopedy, pedagoga, psychologa, pokój nauczycielski, 5 świetlic, biblioteka multimedialna z czytelną, pomieszczenia biurowe, administracyjne i inne. Zostanie też wybudowany blok sportowy z trzema salami.

Gdy to wszystko dojdzie do skutku, placówka na Krzykach-Partynicach będzie najdroższa w mieście, wyprzedzając pod tym względem zespół na Wojszycach (działający) za 57 mln zł, a także ten na Lipie Piotrowskiej (w budowie) za 87 mln zł. Każda z tych trzech placówek jest lub będzie przygotowana na przyjęcie 1200 dzieci. Zespół przy Asfaltowej na Wojszycach działa od roku szkolnego 2023/2024, natomiast przy Cynamonowej na Lipie wystartuje jesienią 2024 roku.

Przy boisku na Gaju budują szatnie i sanitariaty

Zaplecze przy boisku powinno być gotowe do 21 marca 2024

Przy ul. Orzechowej trwa budowa zaplecza szatniowo-sanitarnego i magazynowego boiska sportowego. Powstaną tu dwa budynki kontenerowe o wysokości jednego piętra.

■ Mirka Kuczkowska

Boisko do piłki nożnej na Gaju działa od maja 2017 roku. Obiekt powstał przy współpracy rady osiedla, uczniowskiego klubu Silesia Gaj, Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław (zarządca) i Zarządu Inwestycji Miejskich.

Pod koniec marca 2023 roku podjęto decyzję o modernizacji obiektu. Zaprojektowano dwa budynki, które mają pełnić funkcje zaplecza szatniowo-sanitarnego i magazynu. Oprócz tego powstaną również: ogrodzenie

panelowe z furtkami i bramą wjazdową; elementy małej architektury: ławki, kosze na śmieci, stojak rowerowy; nawierzchnia z kostki betonowej.

Budynki kontenerowe, zgodnie z zamówieniem, mają być wyposażone w: wewnętrzne instalacje kanalizacji sanitarnej, wodociągową wodę zimną i ciepłą, elektryczną; biały montaż i armaturę; grzejniki elektryczne; podgrzewacze do wody ciepłej.

Jak informuje Zarząd Inwestycji Miejskich we Wrocławiu: ■ wy-

konano już przyłączyć wodociągowe i kanalizacyjne do miejskiej sieci, ■ trwają prace nad wykonaniem wewnętrznego przyłącza energetycznego, ■ kończą się prace nad budową fundamentów; rozpoczął się montaż nowego ogrodzenia, wkrótce pojawią się też kosze i stojak na rowery. Koszt inwestycji realizowanej przez ZIM to blisko 1 mln zł.

Boisko udostępniane jest wrocławianom bezpłatnie. Jest oświetlone, ma sztuczną nawierzchnię i ławki. Jest otoczone siatką. Jego wymiary to 45 x 95 m.

Nowy Targ: najniższy zielony dach miasta

Plac Nowy Targ zaczyna się zazieleniać. Sadzone są pierwsze drzewa, trwają także pozostałe prace, które mają sprawić, że szara dotychczas przestrzeń zupełnie zmieni swoje oblicze. A jak to możliwe, że „w betonie” mają się przyjąć i rosnąć rośliny?

Bartosz Moch

Na Nowym Targu zastosowana zostanie tzw. technologia zielonego dachu. Co to takiego? Pracownicy z Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu wyjaśniają, że na świecie powstaje wiele budynków zwieńczonych zielenią. Nie jest to technologia tania, o czym świadczą światowe przykłady takich rozwiązań – Chicago City Hall, Nanyang Technological University w Singapurze, a w Polsce – dach Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

Prace w tej technologii nie należą do łatwych. Nie wystarczy zdemontować betonowe płyty i posadzić drzewa, bo warstwy nawierzchni na dachu parkingu i poniemieckiego schronu trzeba odpowiednio przebudować.

Pierwsze działania naszego wykonawcy polegały nie tylko na demontażu płyt betonowych, ale także całym szeregu prac umożliwiających wprowadzenie substratu, czyli podłoża, w którym będzie można już posadzić rośliny – tłumaczy Marek Szempliński z ZZM. Dlatego najpierw zamontowano warstwę izolacyjną, która dodatkowo będzie chroniła parking. Kolejne pra-

Obecnie na pl. Nowy Targ rozprowadzany jest substrat i trwa nasadzenie drzew: igliczni trójcierniowych

ce obejmowały wprowadzenie drenażu, czyli instalacji, która pozwoli zagospodarować wodę opadową na potrzeby zieleni oraz zamontowanie systemu antykompresyjnego, czyli warstwy, która pozwoli rosnąć korzeniom także pod nawierzchnią na powrót zabrukowaną np. ścieżkami. Warstwa drenażowa to system

połączonych ze sobą pojemników, który zbiera wodę, odprowadza jej nadmiar, jednocześnie napowietrzając system zielonego dachu. System antykompresyjny to coś w rodzaju skrzynek, wypełnionych substratem. Dzięki nim na jego powierzchni będzie można układać płyty betonowe z rozbiórki.

Aktualnie na Nowym Targu sadzone są drzewa: igliczne trójcierniowe w odmianie „Skyline”. Charakteryzuje ją ażurowy pokrój i przystosowanie do miejskich warunków siedliskowych. Planowane jest posadzenie 172 drzew, a roślin w sumie ponad 60 tys. Zarząd Zieleni Miejskiej planuje zakończyć prace latem 2024 r.

Uwaga, konkurs! Zaprojektuj mural #InwestycjeWRO

Zazielenienie ulic Legnickiej i Lotniczej, budowa Alei Wielkiej Wyspy, nowe mosty Pomorskie, Tramwaj na Popowice, Trasa Autobusowo-Tramwajowa na Nowy Dwór i wiele, wiele więcej – dzieje się inwestycyjnie we Wrocławiu. Już 14 lutego rusza wyjątkowy konkurs. Tym razem zachęcamy wszystkich mieszkańców Wrocławia do zaprojektowania muralu, który będzie odzwierciedleniem hasła: #InwestycjeWRO. W ramach inicjatywy wybierzemy aż trzech zwycięzców, do których trafią kolejno nagrody: I miejsce – 3 tys. zł, II miejsce – 1 tys. zł, III miejsce – 500 zł. Dodatkowo główny laureat wspólnie z organizatorami i partnerami konkursu uzgodni wszystkie szczegóły i... wykona mural, który ozdobi Aleję Wielkiej Wyspy. Zgłoszenia należy wysłać do 14 marca 2024 pod adresem: konkurs.foto@wi.wroc.pl. Regulamin konkursu dostępny do wglądu w siedzibie organizatora spółki Wrocławskie Inwestycje i na stronach internetowych: www.wi.wroc.pl i www.wroclaw.pl.

Puławskiego do remontu. Przetarg za kilka dni

Dobra wiadomość dla mieszkańców Przedmieścia Oławskiego. A także kierowców, którzy przejeżdżają przez Wrocław DW 372. Będzie przebudowa odcinka pełnego dziur i nierówności.

Błażej Organisty

Przetarg na projekt przebudowy części ul. Puławskiego – od ul. Kościuszki do ul. Małachowskiego (270 metrów) – ma być ogłoszony w ciągu kilku najbliższych dni przez spółkę Wrocławskie Inwestycje. Jej pracownicy przewidują, że projektowanie potrwa rok od dnia podpisania umowy z wykonawcą.

Rozpoczęcie procesu wybierania projektanta można uznać za oficjalne uruchomienie inwestycji. Po zaprojektowaniu przyjdzie czas na znalezienie wykonawcy remontu. Kolejny etap to realizacja prac w terenie. Moż-

na zakładać, że wszystko zajmie nawet dwa lata. Ale już na tym etapie znane są plany.

Po pierwsze, trzeba wyremontować jezdnię, wydzielić nowe torowisko tramwajowe, zbudować drogi dla rowerów, chodniki i zamontować oświetlenie. Po drugie, przebudować sieci podziemne. – To potężne zadanie – zapowiada Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji. – Pod ziemią mamy tam sieć wodno-kanalizacyjną pamiętającą XIX wiek – przypomina.

Po trzecie, w okolicy jest główny punkt zasilania w energię elektryczną. – To oznacza wielką wymianę sieci kabli energie-

tycznych – zapowiada Świercz. W planach jest także wytyczenie dwóch nowych przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych – na wysokości skrzyżowań Puławskiego z Kościuszki i Puławskiego z Małachowskiego.

Na obecny stan tego odcinka Puławskiego można narzekać. Dotyczy to zarówno zniszczonej jezdni, gdzie kierowcy notorycznie stoją w korkach, jak i chodników, które stanowią kłódkę kostki i płyt, w dodatku dziurawy i krzywy.

Wzdłuż ulicy brakuje także dróg dla rowerzystów, które kończą się zaraz za wiaduktem kolejowym.

Renowacja ma objąć ul. Puławskiego od Kościuszki do Małachowskiego

W końcu szczęśliwie na swoim, dzięki MOPS i Ostoi

– Najbardziej podoba mi się to, że w końcu będę robić wszystko sam, a nie, że mama za mnie pierze, gotuje i sprząta – mówi Robert, który wraz z Kasią, Mają, Anią, Piotrem, Andrzejem i Krzysztofem wprowadził się do pierwszego w naszym mieście mieszkania wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami.

I Beata Turska

W mieszkaniu wspomagany, które powstało na wrocławskim Kozanowie – blisko zieleni i tras ciągnących się wzdłuż wałów – mieszka w tej chwili siedem osób. Każda z nich ma znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. Wszystkie pracują lub zaczną pracować lada chwila.

Cel: samodzielność

Założenie jest takie, że o swój nowy dom i własne codzienne sprawy – zakupy, przygotowywanie posiłków, pranie, sprzątanie, zarządzanie finansami i czasem, rozwiązywanie konfliktów – mieszkańcy będą dbać samodzielnie. Muszą się jednak tego wszystkiego nauczyć. Pomogą im w tym koordynatorzy, psycholog oraz trenerki samodzielności, które przychodzą tu na kilka godzin dziennie. Ich zadaniem jest pomaganie, a nie wyręczanie.

Razem różnie

Mieszkanie wspomagane ma ponad 135 mkw. powierzchni, sześć pokoi (w tym dwa dwuosobowe) i dwie łazienki, w tym jedną z dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Powsta-

Krzysztof już w swoim pokoju! Będzie mieszkał razem z czterema kolegami i trzema koleżankami

ło z połączenia dwóch mniejszych. W jednej części mieszka czterech mężczyzn, w drugiej trzy kobiety.

Lokatorzy mogą korzystać także ze wspólnych części, w tym dużej kuchni i przytulnego salonu z wyjściem na balkon. Mieszkanie jest ładnie urządzone i wykończone kojącymi naturalnymi barwami.

– Co mi się tu podoba? Absolutnie wszystko! Mieszkanie jest przestronne, a najładniejsze rośliny i łazienka – ekscytuje się Kasia, jedna z mieszkanek mieszkania.

Kasia zamieszkała w pokoju z koleżanką Anią. – Jeszcze się nie zastanawiałam, jak się tu urządzać, ale pewnie powieszę sobie nad łóż-

kiem jakieś ładne zdjęcie – mówi. Inni mieszkańcy też są zadowoleni i oprowadzają po mieszkaniu z nieskrywaną dumą. Czekają jeszcze tylko na telewizor i internet.

Effekt współpracy

Mieszkanie powstało dzięki współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy

Społecznej oraz Stowarzyszenia „Ostoja” na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami. – Działamy od 30 lat i zawsze się staraliśmy, by tam, gdzie to tylko możliwe, dorosłość wiązała się z samodzielnością – mówi Małgorzata Gorący, prezeska Stowarzyszenia Ostoja.

Na to samo stawia MOPS. – Zależy nam na tym, by wszyscy mieszkańcy Wrocławia, także ci, którzy mają problemy ze zdrowiem lub napotkali na inne przeszkody, np. doświadczyli przemocy albo znaleźli się w kryzysie bezdomności, mogli przy odrobinie wsparcia samodzielnie funkcjonować w takim zakresie, w jakim jest to możliwe – mówi dyrektor MOPS Andrzej Mańkowski.

Mieszkanie na Kozanowie to pierwsze mieszkanie wspomagane we Wrocławiu, jednak projektów mieszkaniowych, w których mieszkańcy otrzymują wsparcie, jest we Wrocławiu więcej. – Do tej pory dysponowaliśmy 87 lokalami, w których jest 247 miejsc. Ten jest kolejny. Realizujemy w nich projekty dla osób wychodzących z bezdomności, dorastających wychowanków pieczy zastępczej, osób LGBT+, doświadczających wykluczenia, osób niesamodzielnych czy seniorów – informuje MOPS.

Nowe maszyny w kompostowni podwoją wydajność

Mobilna rozdrabniarka, przesiewarka bębnowa i ładowarka. Do wrocławskiej kompostowni zakupiono trzy nowoczesne maszyny. Pozwoli to na przetworzenie do 12 tys. ton odpadów zielonych rocznie.

I Redakcja

Flotę miejskiej kompostowni zasilili trzy nowe maszyny – specjalistyczna mobilna rozdrabniarka do gałęzi, przesiewarka bębnowa z separatorem tworzyw sztucznych oraz ładowarka, która wykorzystywana jest w większości prac prowadzonych na terenie kompostowni.

– Maszyny wyróżniają się wysoką wydajnością. Spełniają też restrykcyjne normy emisji spalin – mówi Adrian Konradi, kierownik wrocławskiej kompostowni odpadów zielonych. – To ważne uzupełnienie naszej floty. Nowy sprzęt częściowo zastąpi wysłużone maszyny i pozwoli w przyszłości po-

dwoić przepustowość instalacji na Janówku do 12 tys. ton odpadów zielonych przetwarzanych co roku.

Aktualnie na Janówku w ciągu roku z 6 tys. ton odpadów zielonych produkuje się około 3 tys. ton e-kompostu. Przy zwiększeniu przepustowości ilość kompostu ulegnie podwojeniu – do 6 tys. ton. Ten certyfikowany e-kompost jest cennym nawozem. Ma szerokie zastosowanie, we Wrocławiu wykorzystuje się go m.in. do użyźniania miejskich terenów zielonych. Wykorzystują go także

mieszkańcy. Każdy wrocławianin może w ciągu roku za darmo odebrać do 1 m sześć. e-kompostu, co w przybliżeniu odpowiada pojemności przyczepki samochodowej.

E-kompost to wysokiej jakości środek poprawiający właściwości gleby. Jego produkcja to jeden z najważniejszych elementów systemu gospodarowania odpadami we Wrocławiu. Pozwala przetworzyć odpady zielone dostarczane przez mieszkańców, prywatne firmy, ale i pochodzące z pielęgnacji miejskich terenów zielonych.

Wrocławianin może w ciągu roku za darmo odebrać do 1 m sześć. e-kompostu, co w przybliżeniu odpowiada pojemności przyczepki samochodowej.

Nowa ładowarka we wrocławskiej kompostowni

Wrocławianin może w ciągu roku za darmo odebrać do 1 m sześć. e-kompostu, co w przybliżeniu odpowiada pojemności przyczepki samochodowej.

Inwestycja ma podnieść zakładany poziom recyklingu. To ważne wyzwanie dla Wrocławia. Wyznaczony ustawowo dla gmin poziom recyklingu w 2024 roku wynosi 45 proc., w kolejnym roku – już 55 proc. To jasno pokazuje, jak istotne jest odpowiedzialne gospodarowanie odpadami, także zielonymi, w mieście.

Montują 60 nowych budek dla ptaków i ssaków

Kosy, pliszki, rudziki, ale też nietoperze i wiewiórki, przed rozpoczęciem wiosny, szukają miejsc do założenia gniazda. Miasto we współpracy z przyrodnikami pomaga, tworząc im specjalne, dostosowane do ich potrzeb, miejsca rozwoju.

Bartosz Moch

Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu, poza pielęgnacją zieleni i utrzymaniem porządku, dba także o utrzymanie równowagi biologicznej na swoich terenach. Stąd podejmowane są różne działania także na rzecz fauny – np. ptaków. W środowisku pełnią one wiele ważnych funkcji. Regulują populacje owadów, roznoszą nasiona, ale też uprzyjemniają życie, prezentując swój talent wokalny.

– Dlatego w porozumieniu ze specjalistami postanowiliśmy zadbać o ich dobrostan i rozwiesić na terenie miasta ponad 60 budek lęgowych różnego typu, które wspomogą ich rozmnażanie – informuje Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu

Dla (pół)dziuplaków

– Budki lęgowe umożliwiają ptakom bezpieczny rozród, więc warto je wieszać. Dziuplaki i półdziuplaki, które z nich korzystają, łatwiej znajdują schronienie, co nie zawsze jest proste w mieście –

mówi dr Marta Cholewa, ornitolog z Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Istnieje wiele rodzajów budek, w zależności od upodobań i rozmiarów różnych gatunków. Dlatego „domki” różnią się głównie wielkością i wejściem. Budki lęgowe są świetnym schronieniem m.in. dla: wróbli, mazurków, sikorek, kowalików, kósów, pliszek czy rudzików.

Dla ciemnych karlików i rudoogoniastych Baś

Na drzewach we Wrocławiu można spotkać także zawieszone schronienia dla innych zwierząt niż ptaki – budki dla nietoperzy czy wiewiórek. Budka dla nietoperzy, takich jak gacek brunatny czy karlik malutki przeważnie ma wejście (wiadomo!) od dołu. Pełni funkcję przejściowych schronień w czasie przelotów tych ssaków między kryjówkami zimowymi i letnimi, a także są miejscem przebywania kolonii rozrodczych. Budka dla wiewiórek (większa budka, otwór wejściowy z boku).

Wiewiórki miejskie, często nazywane przez dzieci na spacerach w parkach Basiami, wykorzystują sztuczne schronienia

jako przechowalnie swoich zapasów, a także jako miejsce zimowania i rozrodu. Należy je wieszać z dala od ptasich budek.

Wejście od wschodu, a gwoździe nierdzewne

Budki lęgowe będą montowane w najbliższym czasie we wrocławskich parkach i na skwerkach, między innymi w parku Światlików, parku Tysiąclecia oraz w kilku innych lokaliza-

cjach. Chcecie przyłączyć się do akcji ZZM i sami wykonać drewnianą budkę?

– Warto wtedy zwrócić uwagę, by budki dla ptaków nie wieszać zbyt blisko siebie. Istotny jest także sposób ich montowania – na odpowiedniej wysokości, wejściem od wschodu, a jeśli przybijamy ją do drzewa, to należy użyć nierdzewnych gwoździ – przypomina Marek Szempliński z ZZM Wrocław.

Różne rodzaje budek, wieszanych we Wrocławiu. Na zdjęciu w kółku – rudzik

Zielona enklawa w centrum – przy pl. Strzegomskim

Zielona enklawa powstaje w centrum Wrocławia. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, ciepłą wiosną będziemy mogli zatrzymać się tam na chwilę na ławce w cieniu lub na słońcu. Będziemy też mogli zejść tam z roweru i chwilę odpocząć na leżaku lub hamaku wśród zieleni. Do tego miejsca zostaną doprowadzone ścieżki dla cyklistów.

Nowy skwer powstaje między ul. Braniborską a Legnicką, naprzeciwko instalacji Pociąg do nieba

Bartosz Moch

Dotychczas niezagospodarowany skwer zyskuje nowe życie. Zielona enklawa powstaje na placu Strzegomskim we Wrocławiu, między ulicami Braniborską i Legnicką. Powstanie tam nowy układ ścieżek pieszych i pieszo-rowerowych, a także zieleń wraz z elementami małej architektury.

Wszystko dzięki współpracy miasta z Vantage Development, inwestorem powstającego obok projektu Legnicka Residence oraz z grupą projektantów i architektów krajobrazu – firmami Group-Arch oraz IPC Polska Przemysław Byrski. Nie powinno zabraknąć rozległych trawników

i innych nasadzeń, w tym krzewów, będących źródłem schronienia dla ptaków czy łąk kwiatnych, wspierających bioróżnorodność.

Mieszkańcy i przechodnie będą mogli skorzystać z leżaków i hamaków miejskich, ławek, siedzisk, a także stojaków na rowery, usytuowanych zarówno przy ścieżkach rowerowych, jak i w centralnej części tego terenu.

– Inwestor w projekcie zapewnia odpowiednie oświetlenie nawierzchni dla podkreślenia sylwetki drzew, a także lampy, dzięki którym zieleniec będzie bezpieczny również po zmierzchu – informuje Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej.

MPK wybuduje nową zajezdnię tramwajową!

Zapadła decyzja o budowie nowego obiektu MPK. Docelowo ma on pomieścić 150 tramwajów. Lokalizacja nie jest zaskoczeniem – przy al. Architektów już wcześniej planowano zajezdnię – jednak teraz jest nowe podejście do inwestycji. Ma powstawać etapami.

I Bartosz Chochołowski

Zajezdnia tramwajowa to najbardziej ambitne i długo oczekiwane przedsięwzięcie MPK. Bez nowego obiektu nie ma mowy o rozwoju komunikacji tramwajowej.

MPK użytkuje trzy zajezdnie tramwajowe: Borek, Gaj i Ołbin. Są one jednak wypełnione po brzegi. Aby mogły zmieścić kupowane Moderusy Gamma, MPK je modernizuje i rozbudowuje. Jednak zakup 46 Gamm to za mało, aby był tabor na nowe linie tramwajowe na Maślice, Swojczyce, Borowską. Powstaje również trasa na Jagodno, na razie autobusowa, ale z opcją szybkiego dobudowania torów, gdy przepisy na to pozwolą. Nowa linia ma zostać również pociągnięta w głąb osiedla Klecina. Dodać do tego należy trasy, których powstanie planowane jest później, są na razie na etapie koncepcyjnym.

Zajezdnie we Wrocławiu – piękne, ale małe i pod ochroną

MPK będzie musiało zatem dokupić tramwaje. I nie wystarczy zamówionych 40 Pes, które nibawem zaczną być dostarczane do Wrocławia (poza kupionymi 46 Gammami). Zastąpią one najstarsze

Konstale (to te z czasów PRL-u, stuwagonowe), więc liczebnie stan floty MPK się nie zmieni.

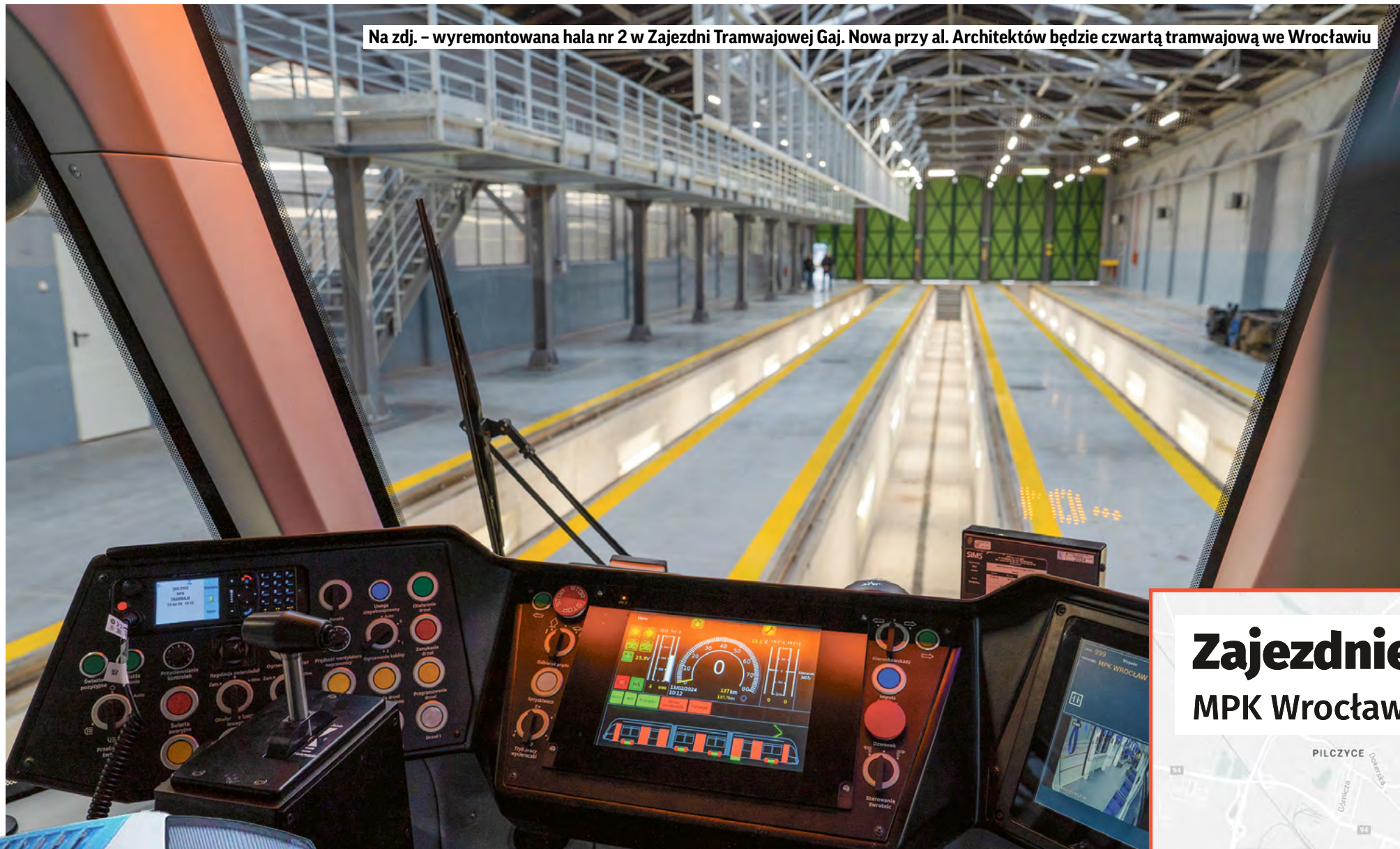
Funkcjonujących obecnie zajezdni nie da się już bardziej rozbudować. Są nawet problemy z ich unowocześnianiem i wcale jedynym ograniczeniem nie jest brak pustego terenu w sąsiedztwie.

Wrocławskie zajezdnie tramwajowe są chronionymi zabytkami. Konieczność ochrony tych pięknych obiektów nie jest przedmiotem dyskusji, jednak jest barierą do ich modernizacji, aby spełniały coraz to wyższe standardy, jakie narzuca obsługa nowoczesnych tramwajów.

Nowa zajezdnia tramwajowa przy al. Architektów

Gdy istniejące zajezdnie na mapie połączymy linią, to zobaczymy, że ich układ z północy na południe przecina Wrocław na pół, znajdują się niemal idealnie w centralnej części miasta. Dlatego zapadła decyzja, aby nowy obiekt umiejscowić na zachodzie, gdzie jest dużo linii tramwajowych, a przybędzie jeszcze kolejna – na Maślicach.

Na zdj. – wyremontowana hala nr 2 w Zajezdni Tramwajowej Gaj. Nowa przy al. Architektów będzie czwartą tramwajową we Wrocławiu

Pierwsza Pesa Twist przyjdzie do Wrocławia jeszcze w lutym. MPK kupi 40 takich tramwajów

– Nowa zajezdnia w tej części miasta jest koniecznością. Lokalizacja na zachodzie

jednocześnie rozwiązuje dwa problemy: zwiększamy zasób naszych baz logi-

stycznych oraz tworzymy miejsce, które będzie mogło sprawnie obsługiwać linie tramwajowe w zachodniej części miasta, w tym nowe linie na Popowice i Nowy Dwór, bez konieczności wykonywania pustych przebiegów – wyjaśnia Witold Woźny, prezes MPK.

Stąd wynika lokalizacja w pobliżu al. Architektów. Sąsiadować będzie ona od wschodu z AOW, a od południa z torami kolejowymi, za którymi biegnie ul. Żernicka.

Co będzie w nowej zajezdni tramwajowej?

Taki obiekt to wielki skomplikowany organizm. Przede wszystkim sieć torów i pajęczyna trakcji. Tramwaje na zajezdniach nie tylko „śpią”. Powinny być tam myte, serwisowane, naprawiane, a na-

wet lakierowane, jeśli np. trzeba je doprowadzić do porządku po stłuczce. Dlatego potrzebne są hale i oczywiście ich wyposażenie.

To, poza wspomnianą infrastrukturą torową i sieciową, generuje koszty. Ile zatem może kosztować taka inwestycja? Olbrzymie pieniądze. MPK Wrocław nie podaje szacunków, ale wiemy, że poznańska zajezdnia „Franowo” pochłonęła ponad 300 mln zł. Wrocławska zapewne będzie skromniejsza, ale też koszty ciągle rosną i za kilka lat, gdy będzie rozstrzygany przetarg na wykonanie, poniżej kwoty 300 mln zł zapewne nie uda się zejść, a możliwe, że będzie wyższa.

Dziś plany są takie, że ma to być obiekt o charakterze modułowym, aby można go było rozbudować w miarę możliwości finansowych

MPK i miasta. Innymi słowy, budujemy zajezdnię, na jaką nas stać, a nie docelowy obiekt. Zajezdnia, adekwatnie do rosnących potrzeb, ma powstawać „na raty”.

Jednak już teraz założenie jest takie, że nie oszczędzamy na rozwiązaniach proekologicznych, nowoczesnych technologiach, aby był to obiekt zgodny z obowiązującymi standardami. W zajezdni ma się zmieścić 150 tramwajów.

Do ich obsługi przewidziano:

- dwie myjnie,
- dwa stanowiska do sprzątania wnętr tramwajów,
- tokarkę podtorową,
- lakiernię,
- halę warsztatową do naprawy pojazdów.

Usamodzielnianie MPK

Prezes MPK Witold Woźny zapowiada, że w nowej zajezdni ma działać zaplecze techniczne z prawdziwego zdarzenia. Powstanie hala nie tylko do napraw tramwajów, ale też do ich modernizacji. MPK

będzie w stanie samo realizować zadania, które teraz zleca zewnętrznym firmom. Przewoźnik musi np. regularnie regenerować wózki tramwajowe, ale stoją przed nim również wielkie zadania, jak kapitalne remonty pojazdów. Skody 16T otrzymały drugie życie w Grudziądzu dzięki firmie SAATZ, a Protram 205 Wras odmłodził Moder-

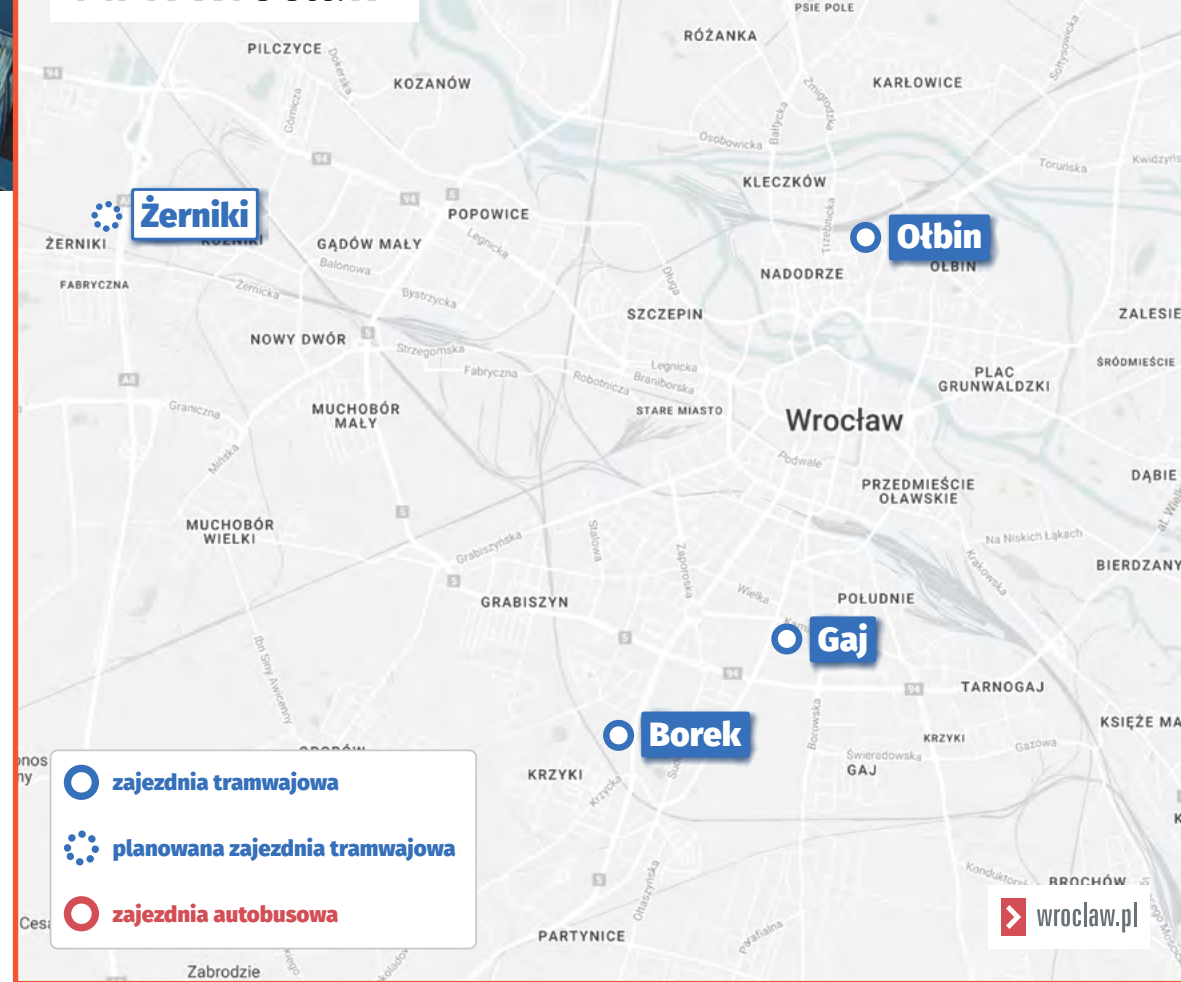
Tramwaj Moderus Gamma

trans Poznań. MPK ma ambicje, aby nawet tak duże projekty realizować we własnym zakresie.

– Zatrudniamy fachowców z ogromną wiedzą i doświadczeniem, którzy są w stanie podołać takim zadaniom. Obecnie jednak nie mamy odpowiedniego zaplecza do takich przedsięwzięć. Zlecenie remontów to większe koszty i problemy organizacyjne – wyjaśnia Witold Woźny.

Taką drogą idą przewoźnicy z Krakowa czy Warszawy i to się u nich sprawdza. MPK Wrocław miało swoją bazę warsztatową, z której po przekształceniach wyłoniła się spółka – Protram – działająca głównie na zlecenie MPK. Modernizowała Konstale z serii 105, a także, w pierwszej dekadzie XXI w., wykonała 6 składów Protramów 204 Wras i 26 Protramów 205 Wras. Wszystkie one jeżdżą do dziś, a wozy z serii 205 zostały zmodernizowane w poznańskim Modertransie, dzięki czemu służyć będą przez kolejnych kilkanaście lat. Protram w 2016 r. ogłosił upadłość i od tego czasu we Wrocławiu nie ma bazy zdolnej udźwignąć poważniejsze remonty tramwajów. To się może zmienić dzięki nowej inwestycji w zajezdnię na Żernikach.

Zajezdnie MPK Wrocław

Komiks o świętej? Juliusz Woźny pokazuje, że się da

Edyta Stein to jedna z najbardziej znanych wrocławianek. Urodziła się w rodzinie żydowskiej, później przeszła na katolicyzm. W czasie wojny została wywieziona do obozu koncentracyjnego i zamordowana. Kanonizowano ją w roku 1991. Juliusz Woźny rozmawia z Robertem Migdalem o swoim komiksie opowiadającym o jej życiu.

Skąd pomysł, żeby zrobić komiks o Edycie Stein?

Rok 2022 był we Wrocławiu poświęcony Edycie Stein – jednej z najważniejszych postaci w historii naszego miasta. Wybitna uczona, wywodząca się ze środowiska miejscowych Żydów, w roku 1922 decyduje się, by przyjąć katolicyzm. Sto lat temu, w wieku 31 lat, zatem jako osoba dojrzała, przeżywa nawrócenie – iluminację, dokonuje wyboru, który całkowicie zmienia jej życie. Czyż nie jest to fascynujące?

Arcyciekawy życiorys...

Powiedzieć, że miała ciekawe życie, to nic nie powiedzieć. Praktycznie każdy element jej życiorysu jest tematem

Życie Edyty Stein było fascynujące – Juliusz Woźny przybliża je w swoim najnowszym komiksie „Edyta Stein – w poszukiwaniu prawdy”

scynującego śledztwa, podobnie jest, jeśli chodzi o członków jej rodziny.

Co było najtrudniejsze w tworzeniu komiksu?

Komiks to praktycznie kilkadziesiąt mi-

gawek z życia bohatera. Mam nadzieję, że stosując tak znaczne skróty, nie zbanalizowałem zagadnień, które chciałem przedstawić. Zależało mi zwłaszcza na pokazaniu, czym było w życiu Edyty przyjęcie katolicyzmu, jak wpłynęło to na jej relacje z rodziną, a zwłaszcza z matką. Edyta miała bardzo mocną osobowość – dialog między tymi dwiema kobietami to najobszerniej pokazane zagadnienie w całym komiksie.

Jesteś autorem scenariusza, ale nie robiłeś rysunków? Dlaczego – przecież świetnie malujesz...

Dzięki za uznanie. Moje pierwsze trzy komiksy narysowałem samodzielnie. Była to jednak benedyktyńska praca. Dlatego od czwartego komiksu rysowaniem zajął się mój zięć – Martin Venter. Moim zdaniem efekty są znakomite.

To nie jest pierwszy komiks historyczny, który stworzyłeś...

Dawno temu marzyło mi się, że będę tworzył filmy historyczne, najchętniej animowane. Niestety, kilka prób zdobycia pieniędzy na tak ambitne przedsięwzięcie zakończyło się niepowodzeniem. Ale to już mój trzynasty komiks i okazuje się, że nawet miłośnicy opowieści graficznych już gdzieś tam odnotowali moją działalność.

Najbardziej dumny jestem w komiksu o błogosławionym Czesławie zatytułowanym „1241” – sam go narysowałem i stworzyłem scenariusz.

Pracujesz nad kolejnym komiksem?

Na razie muszę odsapnąć. Ale pomysłów mam wiele. Marzy mi się wielki komiks o Jeanie de la Valette, obrońcy Malty przed agresją wojsk tureckich w XVI wieku. O tym wydarzeniu Wolter, który jak wiemy nie był entuzjastą katolicyzmu, stwierdził: „Nie ma nic słynniejszego niż obrona Malty”. To niesamowita historia. Wyobraźmy sobie bitwy, w których nieliczni, zakuci w stal johannci z dwuręcznymi mieczami stają naprzeciw tysięcy janczarów. Wynik starcia? 500 zabitych janczarów i 80 obrońców wyspy. Co za sceny batalistyczne!

Większość twoich komiksów jest związana z historią Wrocławia.

➤ Cały wywiad przeczytasz na wroc.city/EdytaStein

LEŚNICA

OPT Zamek zaprasza w lutym na nocne zwiedzanie

OPT Zamek zaprasza w lutym na ciekawe wydarzenia: po-walentynkową latynoamerykańską potańcówkę dla par i wieczorne spacerzy z historią bitwy pod Lutynią w tle.

I Błażej Organisty

W weekend po walentynkach w Zamku będzie można potać-czyć. Nie ma znaczenia, czy ktoś kroki zna, czy dopiero postawi pierwsze. Wszystkimi opiekować się będzie dyplomowana instruk-torka Anna Blacha-Spruch, która zadba o krótkie wprowadzenie do tańców latynoamerykańskich. Potańcówka jest zaplanowana na sobotę 17 lutego w godz. od 17 do 20. Wstęp: 25 zł od pary.

W ostatni weekend lutego pra-cownicy zapraszają na nocne, performatywne zwiedzanie zamku z historią bitwy pod Lutynią w tle. Uczestnicy lutowej edycji nocnego zwiedzania poznają bli-żej postać Fryderyka II Wielkiego, króla Prus, jak również taktyki

Podczas nocnego zwiedzania zamku na Leśnicy będzie można spotkać przebrane w dawne stroje osoby

wojennej oraz przebiegu bitwy, która rozegrała się 5 grudnia 1757 roku pod Wrocławiem (dzisiejsza gmina Miękinia).

Historyczna scena przedstawia-jąca wkroczenie pruskiego króla Fryderyka II na zamek w Leśnicy

po zwycięskiej bitwie pod Lutynią i kapitulację Austriaków jest upa-miętniona na dekoracji ściennej willi, w której mieści się poczta przy ul. Skoczylasa. Oprowadzać będzie Mateusz Goławski – au-tor scenariusza i odtwórca roli Fryderyka II. Jest absolwentem

Akademii Sztuk Teatralnych we Wrocławiu, debiutował w Teatrze Współczesnym w 2021 roku.

Spacerzy zaczną się o godzinach 17, 19 i 21 w sobotę i niedzielę. Bilety kosztują 45 zł. Można je kupić w serwisie biletyna.pl.

STRACHOCIN

Nowości w parku rekreacyjnym Mikołowska

Otoczenie nowego placu zabaw w parku rekreacyjnym Mikołowska wkrótce bardzo się zmieni. Powstanie boisko wielofunkcyjne do gry w badmintona, tenisa i siatkówkę – oświetlone i ogrodzone. A to nie koniec nowości. Jakie są dalsze plany? Przeczytaj.

I Bartosz Moch

To drugi etap tworzenia parku rekreacyjnego na wrocławskim Strachocinie. Tym razem prace powstają w ramach pro-jektu z WBO 2023.

Przy placu zabaw powstanie nowe boisko wielofunkcyjne do gry w badminto-na, tenisa i siatkówkę, zamonto-wane zostaną stoliki szachowe, ławki, kosze na śmieci, stojaki rowe-rowe oraz powstanie ścieżka. Nie zabraknie także nasadzeń krze-wów, bylin, traw i pnączy – w sumie ponad 900 sztuk. Wszystko to ma sprawić, że powstanie strefa

relaksu i spotkań dla wszystkich, w tym osób starszych i z niepeł-nosprawnościami. W tym mie-siācu Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu ogłasza przetarg, jeśli uda się szybko go rozstrzygnąć, to na jesieni inwe-tycja będzie ukończona.

To nie ko-niec zmian na zieleńcu na Strachoci-nie. W planach na kolejne lata jest m.in. montaż toru do gry w bule, powstanie strefy wy-poczynkowej z pergolą i placu do ćwiczeń z urządzeniami do kali-steniki czy placu do zabaw z psem i toalety.

Pawłowice morsują dla Franka 18.02

W niedzielę 18 lutego nad Je-ziołem Pawłowickim od godz. 8 do 15 doświadczone morsy zapraszają na wspólną zim-ną kąpiel w szczytnym celu. Podczas imprezy będzie pro-wadzona zbiórka dla Franka. Chłopiec ma 4 lata, urodził się jako wcześniak, a jego rozwój jest całościowo zaburzony. Zebrane środki będą przezna-czone na jego rehabilitację i le-czenie. W programie: o każdej pełnej godzinie rozgrzewka dla morsujących i wejście do wody, ognisko z kiełbaskami, gorąca zupa, herbata, kawa oraz kier-masz ciast. A także mobilna sauna.

Osiedlowy Szach Mat – ruszyły zapisy

CAL na Maślicach (ul. Suwał-ska 11, Wrocław) zaprasza na turniej szachowy wrocław-skich osiedli, który odbędzie się 16 marca w godz. 9–15, ale zgłoszenia już są przyjmowane pod adresem marta.wolska@gmail.com lub maslice@osie-dla.wroclaw.pl. Każda z Rad Osiedli we Wrocławiu może wystawić maksymalnie dwóch reprezentantów osiedla. Mogą być nimi byli lub obecni rad-ni osiedlowi lub mieszkańcy osiedla, którzy wyrażą na to zgodę. Uwaga! Zgłoszeń do turnieju może dokonywać tylko i wyłącznie Rada Osiedla z ofi-cjalnego e-maila lub od Prze-wodniczącego Zarządu. Chcesz zagrać? Zgłoś się do swojej RO.

Darmowa joga na Ołbinie

Rada Osiedla Ołbin zaprasza na darmowy cykl zajęć jogi. Spotkania są w każdy czwar-tek o 17.30 w SP 84 (wejście od ul. Chemicznej). Zajęcia poprowadzi Ania Otlik, cer-tyfikowana nauczycielka RYT 200h Ashtanga Vinyasa Yogi, uczestnicząca w kursie na-uczycielskim jogi według me-tody B.K.S. Iyengara. Nie trze-ba mieć doświadczenia z jogą, zajęcia są dopasowane do każdego poziomu. Obowiązu-ją zapisy na mejla: aniaotlik@gmail.com. Warto mieć swoją matę i pasek do ćwiczeń.

Koło placu zabaw powstanie boisko i strefa do gry w szachy

Osiedle w skrócie

Ogródki FoodSHIFT. Przy placówkach oświatowych we Wrocławiu co roku powstają kolejne ogródki w ramach projektu FoodSHIFT 2030, promującego lokalne rolnictwo. W 2020 i 2021 roku takie ogródki powstały także na Muchoborze Małym, w Szkole Podstawowej nr 28 przy ul. Greckiej i Zespole Szkół nr 3 przy ul. Szkockiej. – Ogródek sprawdza się znakomicie – mówi Filip Marek, dyrektor ZS nr 3. – Rosną w nim tulipany, najróżniejsze warzywa i owoce, m.in. brukselka, melony, arbuzy, pomidory, rabarbar. Korzystają z niego nie tylko przyszli ogrodnicy, ale także uczniowie wszystkich pozostałych kierunków, bo to takie zajęcia wpisują się w edukację z zakresu zrównoważonego rozwoju.

Nowe miejsce na starą kanapę. Trwają prace nad uruchomieniem trzeciego wrocławskiego ekopunktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. PSZOK będzie się mieścić przy ul. Szwajcarskiej 15. Prace budowlane są na ukończeniu, a punkt zostanie udostępniony mieszkańcom w 2024 roku po uzyskaniu koniecznych pozwoleń. W innych częściach miasta funkcjonują na razie dwa takie ekopunkty – przy ulicy Michalczyka 9 i ul. Janowskiej 51. Wrocławianie mogą w nich bezpłatnie oddawać kłopotliwe odpady, których nie należy wyrzucać do przydomowych pojemników, m.in. elektrośmieci, przeterminowane leki, zużyte gaśnice, baterie, farby, gruz itd.

Ze zniżką do barbera. Na osiedlu Muchobór Mały na zniżkę w ramach programu Nasz Wrocław (nawet do 25 proc.!) można liczyć w Barber Academy przy ul. Strzegomskiej 28. To miejsce dla mężczyzn w każdym wieku. W ofercie m.in. golenie brzytwą przy użyciu gorących ręczników i odsiwianie.

Kładka, drogi rowerowe i raj dla uczniów

Szybszy dojazd do centrum i na Nowy Dwór dzięki TAT, kładka łącząca z sąsiedzi, remonty w szkołach, boiska po metamorfozie... Sprawdzamy, co słychać na osiedlu Muchobór Mały?

Redakcja

Na powierzchni prawie 500 ha mieszka tu ponad 7,6 tys. osób. Wartość realizowanych tu w ciągu ostatnich kilku lat projektów (część z nich nadal jest realizowana) to prawie 241 mln zł. Przedstawiamy niektóre z nich.

TAT-em i kładką szybciej

W ubiegłym roku zakończyła się budowa TAT, czyli trasy autobusowo-tramwajowej, która łączy centrum Wrocławia z osiedlem Nowy Dwór. Mieszkańcy Muchoboru Małego też na tym korzystają: łatwiej im teraz poruszać się w obu kierunkach, bo dzięki wydzielonej trasie pojazdy MPK nie muszą już tkwić w korkach. Wartość tej obejmującej kilka osiedli inwestycji to 386 mln zł.

Latem ubiegłego roku została otwarta kładka pieszo-rowerowa nad Ślężą, łącząca Muchobory –

Mały i Wielki. 30-metrowa przeprawa ma ogromne znaczenie dla codziennej komunikacji między osiedlami: ułatwia dostęp do terenów rekreacyjnych nad rzeką oraz ogródków działkowych.

Od strony Muchoboru Małego jest przedłużeniem ul. Francuskiej, z kolei od Muchoboru Wielkiego – ul. Trawowej. Do jej budowy wykorzystano 20 ton stali i 25 m sześć. betonu. Koszt inwestycji: prawie 3,9 mln (projekt został dofinansowany z Polskiego Ładu). Z okazji otwarcia odbył się piknik „Łączymy osiedla”.

Mieszkańcy czekają jeszcze na budowę dróg rowerowych w ciągu ulic Francuskiej i Trawowej. W sprawie pierwszej trwa procedura przetargowa, a otwarcie ofert jest planowane na ostatni dzień lutego. Jeśli chodzi o Trawową, będzie tam można zacząć działania po tym, jak MPWiK zakończy budowę kanalizacji deszczowej, co powinno

nastąpić pod koniec czerwca tego roku.

Remonty w szkołach i przedszkolach

W Zespole Szkół nr 3 przy ul. Szkockiej w ostatnich latach dużo się zmieniło. Placówka wyremontowała klasy, pracownie i korytarze i wymieniła wypaczone drzwi wewnętrzne i zewnętrzne. Stare i częściowo niesprawne oświetlenie z połowy lat 80. ubiegłego wieku zastąpiło energooszczędne LED-owe. Przebudowano też sanitariaty o powierzchni blisko 700 mkw.

Z kolei Szkoła Podstawowa nr 28 przy ul. Greckiej wyre-

montowała salę gimnastyczną, która zyskała też nowe kosze do koszykówki i osłony grzejnikowe, odnowione zostało też zaplecze bloku spor-

Doposażenie placu zabaw Przedszkola 58 przy ul. Szkockiej

Na otwarciu kładki między Muchoborami, lipiec 2023

Dzięki TAT-owi z Muchoboru Małego do centrum dojeżdżacie teraz w 20 min

towego (malowanie szatni, wymiana drzwi). Szkoła wymalowała i wycyklinowała klasy, wyremontowała stołówkę, gabinet logopedy i psychologa. Wcześniej wykonano tam także zabezpieczenia przeciwwilgociowe ścian i fundamentów budynku, część dachu, schody przy wejściu głównym do budynku.

Zmiany zaszły też w Zespole Szkolno-Przedszkolnym przy ul. Stanisławowskiej i przedszkolach przy Strzegomskiej i Szkockiej. Łączny koszt inwestycji w placówki oświatowe na osiedlu to ponad 6,4 mln.

Aż chce się zagrać!

Uczniowie podstawówki przy ul. Greckiej mogą już grać w piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę i piłkę ręczną na boisku (44 x 32 m) o nowej, lepszej nawierzchni. Podobne zmiany zaszły też we wspomnianym

KOMUNIKACJA MIEJSKA

13, 23

DZIENNE: 106, 107, 119, 122, 124, 126, 132, 134, 136, 142, 143, 148, 149, 152, 319, 607, 909, 927

NOCNE: 206, 241, 246, 249

już Zespole Szkół przy Szkockiej: nieco mniejsze (44 x 22) boisko do koszykówki, piłki ręcznej i badmintona wygląda teraz tak, że aż chce się w coś zagrać.

Na frajdę mogą liczyć także młodsi dzieci. Przedszkole nr 58 przy ul. Szkockiej 64 ma nowe urządzenia na placu zabaw: dwa domki (duży z trzema zjeżdżalniami i mały z jedną), lokomotywę z wagonikiem, dwa samochody, bujaczki.

Tutaj szkołą się winiarze i ogrodnicy

Na Muchoborze uczniowie uczą się uprawy winorośli i prowadzenia winnicy oraz zawodu ogrodnika miejskiego.

Takie dwie klasy powstały w ub.r. w Zespole Szkół nr 3 przy ul. Szkockiej 64, na który składa się Technikum nr 16 oraz Florystyczna Szkoła Policealna nr 17. – To odpowiedź na zapotrzebowanie pracodawców na specjalistów z takimi kompetencjami. Przedmioty z zakresu uprawy winorośli i prowadzenia winnicy są odpowiedzią na potrzeby prężnie rozwijającej się na Dolnym Śląsku branży winiarskiej, w ostatnich latach bardzo zmieniło się również podejście do projektowania terenów zielonych w mieście – mówi Filip Marek, dyrektor placówki.

Rada osiedla

Maciej Skórzyński, przewodniczący Zarządu Osiedla Muchobór Mały, zaprasza mieszkańców na dyżury radnych, które odbywają się w każdą pierwszą środę miesiąca w godz. 18-18.45 w siedzibie RO przy ul. Szkockiej 99B.

Strażnik osiedlowy

Strażniczką osiedlową Muchoboru Małego jest **Beata Lubańska**, tel. 600 908 528. Może zainterweniować np. w sprawie złe zaparkowanego pojazdu albo gdy potrzebna jest pomoc osobie w kryzysie bezdomności. W sprawach wymagających pilnej interwencji można zadzwonić do dyżurnego Straży Miejskiej pod czynny całą dobę nr 986.

Dwóch dzielnicowych

Osiedle Muchobór Mały to rejon działania komisariatu Wrocław-Fabryczna. Dzielnicowi tego osiedla to:

- **asp. Marcin Jabłoński**, tel. 601 817 226, e-mail: dzielnicowy.fabryczna16@wroclaw.wr.policja.gov.pl,
- **st. asp. Michał Roda-kiewicz**, tel. 601 812 127, e-mail: dzielnicowy.fabryczna13@wroclaw.wr.policja.gov.pl.

Uwaga! Podany adres e-mailowy ma za zadanie ułatwić kontakt z dzielnicowym, ale nie służy do składania zamówień o przestępstwie albo wykroczeniu ani wniosków czy skarg. Dzielnicowy odbiera pocztę i telefon komórkowy w godzinach swojej służby. W sprawach nagłych należy dzwonić pod numer 997 lub 112.

W kolejnym odc. osiedle Jagodno

Osiedle w liczbach

EDUKACJA

2534

dzieci uczęszcza do żłobków, przedszkoli i szkół, w tym

1055

do Zespołu Szkół nr 3 przy ul. Szkockiej

ZIELEŃ

452 tys. zł

programy miejskie: Lubię Deszcz, Złap Deszcz, Szare na Zielone

44,5 tys. zł

obiekty retencji wód opadowych przy ul. Stanów Zjednoczonych, Strzegomskiej, Szkockiej

INFRASTRUKTURA

240 mln zł

remonty, inwestycje drogowe, pieszo-rowerowe, nowe obiekty sportowe

208 mln zł

budowa wydzielonej Trasy Autobusowo-Tramwajowej na Nowy Dwór

Młodzi naukowcy, zawnioskujcie o finanse z FAST

Przejazd Tramwaju zwanego Pożądaniem? Zakup opasek z czujnikami do mierzenia fal mózgowych? Ruszył nabór do Funduszu Aktywności Studenckiej, prowadzonego przez Wrocławskie Centrum Akademickie. Od 2020 r. WCA przekazało studentom ponad 660 tys. zł na 136 projektów. W tym roku upraszcza formułę.

I Mirka Kuczkowska

Wnioski o dotacje mogą składać studenci i doktoranci wrocławskich uczelni (publicznych i niepublicznych) oraz instytutów Państwowej Akademii Nauk, którzy działają w kołach naukowych i organizacjach studenckich. I to się nie zmieniło. Zmodyfikowano za to zasady przyznawania środków, uproszczono zestaw pytań w formularzu wniosku i zwiększono maksymalną kwotę dotacji.

Na co dotacja z FAST?

W poprzednich latach dofinansowanie przyznawano na projekty kończące się konkretnym efektem, np. na przejazd Tramwaju zwanego Pożądaniem (Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, rok 2022) – ten, kto wsiadł do niego, mógł porozmawiać ze współpasażerami o seksie, pożądaniu i chorobach przenoszonych drogą płciową. Albo na zakup opasek z czujnikami do mierzenia fal mózgowych (Politechnika Wrocławska, Koło Naukowe Neuron) – dzięki temu można było badać możliwości sterowania aplikacją mobilną za pomocą BCI (brain-computer interface). Rezultat? Dziś studenci z tego koła odnoszą sukcesy w międzynarodowych za-

Koło Naukowe Neuron Politechniki Wr. dostało dofinansowanie do projektu badawczego Neurocall

wodach programistów BCI, tworząc narzędzie do bezpośredniej komunikacji mózgu człowieka z komputerem.

WCA zmienia zasady

– Upraszczamy formułę, aby jeszcze więcej grup studenckich miało dostęp do miejskiego finansowania – zapowiada Anna Gil z WCA,

kierownik projektu. W praktyce oznacza to, że pieniądze można otrzymać nie tylko, jak było do tej pory, na projekt, ale też na działalność studencką: społeczną, kulturalną i naukowo-badawczą. To może być organizacja wystawy, koncertu lub warsztatów, wyjazd naukowy, spotkanie z autorytetem, wyjazd na konkurs. Innymi słowami na wszystko, co będzie:

- kreatywne,
- wyrazem przedsiębiorczości akademickiej,
- niosło wartość naukową, nieszablonowe i zaskakujące.

W działaniach tych można łączyć siły. – Mile widziane są wnioski na działalność połączonych sił więcej niż jednego koła naukowego, nawet z różnych uczelni – mówi Anna Gil.

Ważne, aby na wniosku znalazł się podpis rektora uczelni lub dyrektora instytutu albo osoby przez nich upoważnionej do reprezentowania instytucji. Składając wniosek, należy jednak zwrócić szczególną uwagę na podkreślenie, jak ta konkretna aktywność wpłynie na rozwój naukowy członków studenckich grup. Maksymalna kwota, którą można otrzymać w ramach FAST, to 15 tys. zł. – Komisja zastrzega sobie jednak prawo do przyznawania mniejszych kwot, zależnie od oceny wniosku – mówi Anna Gil.

Harmonogram działań

Ważne daty FAST 2024:

- składanie wniosków: do 25.03,
- weryfikacja formalno-prawna, posiedzenie komisji i rozstrzygnięcie konkursu: 26.03–24.04,
- ogłoszenie wyników: do 24.04,
- podpisanie umów dotacyjnych: 25.04–22.05,
- rozpoczęcie realizacji działań studenckich: do 22.05,
- zakończenie realizacji umów dotacyjnych: 31.12,
- rozliczenie umów: do stycznia 2025. r.

Studenci uczą i bawią na angielskim w ZSP nr 9

Uczniom i studentom zależy na dogadaniu się, więc ćwiczą angielski

Poznali taniec flamenco, zabytki Rzymu, dowiedzieli się, dlaczego warto zobaczyć egipskie piramidy, a także, co robi myszka Ratoncito Perez. I to wszystko po angielsku.

I Paulina Falkiewicz

Mowa o uczniach kl. I–III Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 przy ul. Solskiego we Wrocławiu. Goszczą oni na lekcjach języka angielskiego studentów, którzy przez pół roku w ramach programu Erasmus studiują na Uniwersytecie Wrocławskim. Studenci są otwarci i entuzjastycznie nastawieni do odwiedzin w szkole.

Trzeci rok – dzięki nawiązaniu kontaktu z Biurem Współpracy Międzynarodowej przy Uniwersytecie Wrocławskim – szkołę przy ul. Solskiego odwiedzają studenci Erasmus. Byli tu Francuzi, Hiszpanie, Grecy, Włosi, ale też Amerykanie z USA, Irańczy-

cy, Egipcjanie, Nikaraguańczycy. – Zawsze chętnie opowiadają o swoich krajach, kulturze, uczą dzieci podstawowych zwrotów w językach ojczystych. Im bardziej egzotyczny kraj, tym ciekawiej dla naszych uczniów – opowiada Ewelina Kusiak, nauczycielka języka angielskiego i niemieckiego w ZSP nr 9 we Wrocławiu.

Każda lekcja przygotowana przez studentów prowadzona jest w ciekawy sposób. Urozmaica je nauka tradycyjnego tańca czy piosenek śpiewanych w obcym dla młodych wrocławian języku.

Uczniowie za każdym razem pytają studentów, dlaczego wybrali

Wrocław jako miejsce do studiowania. Wśród najczęstszych odpowiedzi wskazują na dobre położenie naszego miasta, możliwość zwiedzenia krajów sąsiednich i międzynarodową atmosferę we Wrocławiu.

Jak mówi Ewelina Kusiak, takie spotkania powodują, że dzieci przełamują barierę mówienia w języku angielskim, poznają ciekawostki o różnych krajach od rodowitych mieszkańców.

– W ten sposób zajęcia języka angielskiego to nie tylko nauka słówek, gramatyki, ale również poznanie kodu kulturowego danego kraju – podkreśla nauczycielka.

Plastry na cukrzycę, energia z lodu i studia konopne

To wszystko pomysły naszych wrocławskich naukowców. Biotts chce podawać lek na cukrzycę przez skórę. Rawlplug wdrożył baterię lodową, która nie ma swojego odpowiednika na całym świecie. A Uniwersytet Ekonomiczny będzie uczył przyszłych hodowców... marihuany medycznej. Poznaj te niezwykle pomysły.

**I Tomasz Wysocki,
Katarzyna Wiązkowska**

Wrocławska nauka zawsze stała na wysokim poziomie. Mamy dobre uczelnie, chętnie współpracujące z lokalnymi przedsiębiorcami, wybitnych naukowców i prężnie rozwijające się młode startupy. Co może wynikać z takiej mieszanki...

Patent w USA

Biotts to firma, która jako pierwsza na świecie skutecznie podała przez skórę semaglutyd, lek stosowany przy cukrzycy, w dodatku otrzymując 10-krotnie wyższe wyniki biodostępności substancji czynnych leku w porównaniu do formy doustnej. Teraz zamierza pomóc chorym w leczeniu cukrzycy i otyłości, zastępując zastrzyki plastrami.

Spółka z Wrocławia zgłosiła właśnie na ten produkt zgłoszenie patentowe w Stanach Zjednoczonych. Ma być dostępny na rynku najpóźniej do 2027 r. To także duża szansa na sukces finansowy firmy, bo rynek takich

produktów medycznych do 2030 r. będzie wart 100 mld dolarów rocznie.

Badania kliniczne potwierdziły bezpieczeństwo i efektywność nośnika. A najnowsze analizy pokazują preferencje pacjentów w kwestii zastąpienia zastrzyków insulinowych tą niekonwencjonalną, bezinwazyjną metodą.

Wrocławska współpraca

Bateria lodowa (Ice Battery System) jest rozwiązaniem powstałym w wyniku ścisłej współpracy firm Rawlplug i Wentima oraz specjalistów z Politechniki Wrocławskiej. To innowacyjny system akumulacji energii chłodniczej z wykorzystaniem przemiany fazowej i ciepła odpadowego.

Bateria pobiera energię elektryczną w nocy, operując na najniższych stawkach, a oddaje w dzień, umożliwiając w ten sposób przesunięcie szczytu poboru energii w trybie dzień-noc lub kiedy jest największe i najmniejsze zapotrzebowanie na energię. Modułowy system pozwala na wdrożenie i rozbudowę baterii lodowej zarówno w obrębie nowych, jak i istniejących już instalacji.

Jan Hendriks i dr Paweł Biernat z Biotts – firmy pracującej nad podaniem cukrzykom leku przez skórę

Dzięki swojej baterii lodowej Rawlplug wykorzystuje już nadwyżki z fotowoltaiki. Są one magazynowane w niedziele, kiedy zapotrzebowanie na energię jest mniejsze, a oddawane w poniedziałki, w postaci chłodu potrzebnego w procesach produkcyjnych. W ten sposób wrocławski zakład jest w stanie uzyskać aż 56 dni darmowej energii w skali roku.

Ekonomia... konopna

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu otwiera nietypowy kierunek studiów podyplomowych – biznes konopny. To pierwszy tego typu kierunek studiów w kraju. Adresowany jest do wszystkich, którzy prowadzą lub planują prowadzić biznes w branży konopnej, jako kadra zarządzająca, managerowie średniego szczebla, doradcy klienta, handlowcy i inni specjaliści.

Studia umożliwiają zdobycie specjalistycznej wiedzy dotyczącej konopi, ich uprawy, właściwości oraz potencjalnych zastosowań. W programie nauczania znalazły się przedmioty podzielone na trzy bloki tematyczne: praktyczne zastosowanie konopi, zarządzanie biznesem konopnym i innowacje w biznesie konopnym. To na przykład:

- technologia uprawy konopi,
- konopie w psychologii i psychiatrii,
- wybrane zagadnienia prawne,
- innowacyjna żywność konopna,
- praktyki laboratoryjne – konopne procesy technologiczne.

Podyplomowe (płatne) studia są zorganizowane w trybie zaocznym. Pierwszy zjazd jest zaplanowany na 2-3 marca 2024 roku. Rekrutacja trwa do 23 lutego.

ICEBATTERY
www.icebattery.pl

Bateria lodowa powstała dzięki współpracy firm i naukowców z Wrocławia

Od denara do złotychki

Najciekawsze polskie monety z kolekcji Muzeum Narodowego we Wrocławiu za prezentowane zostaną na kameralnej wystawie „Od denara do złotychki”. Wśród eksponatów znalazły się m.in. średniowieczne denary związane z Bolesławem Śmiałym i Bolesławem Krzywoustym, półgrosze władców z dynastii Jagiellonów, monety srebrne: koronne, litewskie i gdańskie, złote dukaty, monety z okresu powstania listopadowego, próbne z czasów II Rzeczypospolitej i PRL-u, a także projekty monet z okresu dwudziestolecia międzywojennego. Wystawa potrwa od 13 lutego do 1 września. **Więcej na mnrwr.pl.**

Twórcze kursy artystyczne w OPT

Z początkiem marca rusza nowy sezon zajęć artystycznych w Ośrodku Postaw Twórczych. Oprócz sprawdzonych propozycji związanych np. z fotografią, malarstwem, rysunkiem czy muzyką, zainteresowani znajdą też nowe i unikalne kursy. Oferta kierowana jest przede wszystkim do osób dorosłych, które chciałyby wkroczyć na nową ścieżkę zawodową, poszerzyć swoją wiedzę lub wartościowo spędzić czas. Warsztaty prowadzą instruktorzy, którzy są rozpoznawalnymi wrocławskimi twórcami i praktykami. **Więcej na opt-art.net.**

Zapisz dziecko do WCTD

Szukasz miejsca, w którym ty i twoje dzieci poznacie nowe osoby i w kreatywny sposób spędzicie wolny czas? Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka to idealna przestrzeń do odkrywania pasji i rozwoju w przyjemnej atmosferze pod okiem wykwalifikowanej kadry. Właśnie ruszają tu zapisy na semestr letni, który rozpocznie się 22 lutego i potrwa do 16 czerwca. Szczegóły na www.centrumtworczości.pl. Zajęcia odbywają się przy ul. Kuźnicznej 29a.

W których kinach lecą oscarowe hity?

Ceremonia wręczenia Oscarów w niedzielę 10 marca. Znamy już nominowane do nagrody filmy. Wiele z nich obejrzymy we wrocławskich kinach i na platformach streamingowych.

Magdalena Talik

Biedne istoty, reż. Yórgos Lánthimos: Kino Nowe Horyzonty, DCF, Cinema City

Już niemal pewne jest, że Oscara za najlepszą kobiecą rolę pierwszoplanową otrzyma, po raz drugi w historii, Emma Stone. Ale i partnerujący jej, jako lubieżny uwodziciel, Mark Ruffalo też może zabrać do domu złotą statuettę. Na Oscara ma też szansę m.in. reżyser Yórgos Lánthimos. Pewniakiem może być Oscar za kostiumy, a miłą niespodzianką byłby za muzykę Jerskina Fendrixa. Film zdobył ogółem 11 nominacji.

Przesilenie zimowe, reż. Alexander Payne: Kino Nowe Horyzonty, DCF, Cinema City, Oh Kino
Cudowna, bezpretensjonalna, pełna ciepła i autentyczności opowieść o zgorzkniałym nauczycielu, który, wspólnie z kucharką i woźnym, zostaje na ferie zimowe w prywatnej szkole, pilnując kilku uczniów, którzy nie jadą na Boże Narodzenie do domów. Okazuje się, że ten wyjątkowy czas staje się momentem próby i tytułowego przesilenia dla wszystkich bohaterów. Nominacja do Oscara dla Paula Giamatti (pierwszoplanowa rola męska), Da'Vine Joy

„Czas krwawego księżyca” Martina Scorsese z Robertem de Niro i Leonardo di Caprio zdobył 10 nominacji

Randolph (drugoplanowa rola kobieca), a ponadto m.in. za najlepszy film, scenariusz oryginalny, montaż.

Obsesja, reż. Todd Haynes: Kino Nowe Horyzonty, DCF, Cinema City, Oh Kino

Pojedynek aktorski dwóch Pań – Julianne Moore i Natalie Portman. Portman gra aktorkę, która jest zafascynowana kobietą z dość szczególną przeszłością (Julianne Moore). Chce poznać jej życie, małżeństwo, dom, dzieci i powoli czysto zawodowe

zainteresowanie przeradza się w obsesję. Nominacja do Oscara w kategorii najlepszy scenariusz oryginalny.

Chłopiec i czapla, reż. Hayao Miyazaki: Kino Nowe Horyzonty, Cinema City

Nominacja w kategorii najlepszy pełnometrażowy film animowany. Historia młodego Mahito, który tęskniąc za matką, wyrusza do magicznego miejsca. Dzieli je żywi i umarli – to kraina, gdzie śmierć dobiega końca, a życie znajduje nowy początek.

20 dni w Mariupolu, reż. Mtyslav Chernov: DCF (specjalny pokaz 18 lutego)

Nagrodzony Pulitzerem, a nominowany do Oscara w kategorii najlepszy film dokumentalny. Bezkompromisowe świadectwo zagłady tytułowego miasta, które nie pozwala widzom zapomnieć o tragedii Mariupola.

➤ **Część filmów można obejrzeć także na platformach streamingowych. Listę filmów wraz z serwisami znajdziesz na www.wroclaw.pl/kultura**

CH Zajeżdźnia w 2. rocznicę inwazji Rosji

Dzieci uczące się jazdy na rowerze na ukraińskich polach. W tle efekt nocnego ataku rosyjskich dronów i płonący skład ropy. 10.08.2023, Birak, obwód rówieński

Cykl trzech wystaw w Zajeżdźni przygotowanych na drugą rocznicę inwazji militarnej Rosji na Ukrainę ukazuje różne aspekty zbrodni popełnianych na naszym sąsiedzie.

Agata Zięba

Przy ul. Grabiszyńskiej 184 obejrzymy dwie ekspozycje. „Trybunał dla Rosji” to wystawa grafik ukraińskich artystów na 30 roll-upach. Opowiada o zbrodniach popełnionych przez Rosję na narodzie ukraińskim i potrzebie utworzenia międzynarodowego trybunału dla Rosji. Potrwa od 20 lutego do 10 marca. Z kolei „Wielki głód” ukazuje jedną z najtragiczniejszych kart w historii Ukrainy, czyli wywołaną przez komunistyczne władze

w Moskwie klęskę głodu, w wyniku której w Ukrainie zmarło wg różnych szacunków od 3 do 10 mln osób. Obejrzymy ją od 24 lutego do 14 kwietnia.

Na ul. Świdnickiej (od strony opery) 16 lutego stanie natomiast wystawa zdjęć znakomitego fotografa Patryka Jaracza, która na 22 planszach pokazuje potężną skalę zniszczenia i cierpienia, którą niełatwo jest nam pojąć. Po 12 marca zostanie przeniesiona na plac przed Zajeżdźnią. Wszystkie wystawy można oglądać za darmo.

Lawina medali duetu z WKS N Świt

Jeden klub, dwoje zawodników i aż 8 medali, w tym trzy złota – taki łup przywieźli z Klubowego Pucharu Europy Głuchych w Narciarstwie Alpejskim zawodnicy WKS N Świt Wrocław – Bruno Łukaszuk i Aleksandra Andrejko. Przed Brunem otworzy się teraz olimpijska szansa.

Michał Sałkowski

Trzy złote krążki, trzy srebrne, dwa brązowe – taki dorobek przywiózł duet zawodników Świt ze słowackiej miejscowości Myto pod Dumbierom, gdzie od 3 do 5 lutego rozgrywała się druga odsłona Klubowego Pucharu Europy Głuchych w narciarstwie alpejskim. W zasadzie naszym medalistom możemy zapisać dwa dni startów, bo w poniedziałek 5 lutego w Niżnych Tatrach mocno wiało i zawody w kombinacji alpejskiej zostały odwołane przez złą pogodę. A tak, można by obstawiać, że medalowa zdobycz mogła być jeszcze bardziej okazała.

Worek medali – Ola i Bruno

Aleksandra Andrejko ma zaledwie 15 lat, ale na nartach zjeżdża tak,

Aleksandra Andrejko zdobyła już dwa złote medale klubowego pucharu Europy, a ma dopiero 15 lat...

jakby robiła to przez długie dekady. W zawodach Klubowego Pucharu Europy zgarnęła złoto w kategorii młodziczek i złoto oraz brąz w kategorii juniorek. Do tego dorzuciła też brązowy medal w slalomie w kategorii kobiet OPEN.

Na tym wysyp nagród się nie skończył – 15-letnia Andrejko była najmłodszą zawodniczką w całej stawce Klubowego Pucharu Europy, otrzymała więc nagrodę indywidualną.

Gorszy od młodszej koleżanki klubowej nie chciał być Bruno Łukaszuk. Zgarnął więc złoto w slalomie gigancie w kategorii seniorów i srebro w kategorii mężczyzn OPEN. Dorzucił jeszcze dwa kolejne drugie stopnie podium w slalomie w kategorii mężczyzn oraz mężczyzn OPEN.

Furtka do Zimowych Igrzysk

Ten medalowy dorobek stanowi dla Łukaszyka dobre podwaliny do

imprezy sezonu – 2 marca w tureckim Erzurum startują Zimowe Igrzyska Głuchych – 20th Winter Deaflympics. Andrejko z racji na swój młody wiek jeszcze nie może być dopuszczona do startu.

W Turcji wystartuje 400 zawodników z ponad 25 krajów z całego świata. Powalczą o medale w 6 dyscyplinach – narciarstwie alpejskim, cross country, snowboardzie, curlingu, a także szachach i futsalu.

Pogoń zakończyła magiczną serię Śląska

Mecz WKS-u z Pogonią Szczecin na Tarczyński Arenie zakończył się porażką Trójkolorowych 0:1. To pierwsza ligowa przegrana wrocławian od sierpnia 2023 i meczu ze Stalą. Śląsk stracił fotel lidera. Komisja Ligi zdecyduje o karze dla klubu za... butelki.

Michał Sałkowski

Ponad 22 tys. kibiców oglądało niedzielne starcie Śląska z Pogonią, otwierające dla WKS-u rok ligowej walki o mistrzostwo Polski. Podopieczni trenera Jacka Magiera przystępowali do tego starcia z perspektywy lidera ekstraklasy, z serią 16 meczów bez porażki.

20 strzałów oddali w tym meczu piłkarze Śląska na bramkę Pogoni – 8 celnych, lecz żaden nie wylądował w sieci. W pierwszej połowie groźnie strzelali Exposito i Samiec-Talar. Strzał Nahuela odbił bramkarz Pogoni Cojocar, a dobitka Schwarza poszybowała w trybuny. Druga połowa zaczęła się od niecelnego strzału Samca-Talara. Pogoń do sieci trafiła tylko raz, po strzale Ulvestada piłka odbiła się rykoszetem od Janasika

i wpadła obok Leszczyńskiego. Skończyło się na 0:1. Równolegle Jagiellonia wygrała z Widzewem 3:1 i zepchnęła Śląsk z pierwszego miejsca. – Zagraлиśmy dobry mecz, stworzyliśmy wiele sytuacji bramkowych. Przegraliśmy po przypadkowej bramce Pogoni. W piątek 16.02 mamy mecz ze Stalą Mielec i chcemy go wygrać – zapowiada Magiera. Śląsk do meczu z Pogonią przegrał dwa starcia – z Zagłębiem (1:2) i właśnie ze Stalą (1:3).

Podczas meczu WKS-u z Pogonią w stronę bramkarza Pogoni dwukrotnie z trybuny fanów Śląska poleciały butelki. Sędzia przerwał mecz na 5 minut. Śląsk musi zapłacić karę 50 tys. zł, a do końca marca zbudować siatkę ochronną przed trybuną B. Komisja Ligi nałożyła też zakaz wyjazdowy dla kibiców Śląska na jeden mecz.

Ponad 22 tysiące kibiców zgromadziło się na meczu Śląska z Pogonią

Tydzień w skrócie

Siatkarze Gwardii Wrocław po bardzo jednostronnym meczu przegrali kolejny mecz w Tau-ron 1. Lidze. Zawodnicy z Dolnego Śląska ulegli na własnym parkiecie Lechii Tomaszów Mazowiecki 0:3 (-17, -11, -15). Była to już ich 15. porażka w 21. meczu w tym sezonie. Osiem oczek zanotował najsłabszy w Gwardii Piotr Śliwka – 18 punktów zdobył najlepszy w Lechii, Wiktor Musiał.

Ekipa futbolistów Panthers Wrocław ogłosiła, że sponsorem drużyny w tym roku będzie marka KFC. Drużyna przewiduje wraz ze sponsorem kilkadziesiąt tematycznych wydarzeń dla kibiców w różnych miejscach Dolnego Śląska. Jednocześnie Panthers już teraz sprzedają bilety (www.ticketmaster.pl/event/34207) na inaugurację sezonu European League of Football. 26 maja wrocławianie zmierzą się na Tarczyński Arenie z Berlin Thunder (godz. 13).

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa, 16.02, godz. 20.30, Tarczyński Arena, Śląsk Wrocław – Stal Mielec (Canal+ Sport3)

koszykówka

Orlen Basket Liga, 29.02, godz. 19.30, Centrum Rekreacyjno-Sportowe, Enea Stelmet Zastal Zielona Góra – Śląsk Wrocław (Emocje TV)

siatkówka

Tauron 1.liga, 17.02, godz. 18, Hala OSiR, KKS Mickiewicz Kluczbork – Gwardia Wrocław
Tauron Liga Kobiet, 20.02, godz. 19, Hala Orbita, KGHM #Volley Wrocław – Energa MKS Kalisz (Polsat BOX GO)

piłka ręczna

1. Liga Centralna, 17.02, godz. 15, Hala Wielofunkcyjna AWF, Śląsk Wrocław
Handball – SMS ZPRP I Kielce (TVCOM.pl)

Zobacz niezwykle zwierzęta i rośliny w Hali Orbita 18.02

W niedzielę 18 lutego w Hali Sportowo-Widowskiej ORBITA – WCT Spartan przy ul. Wejherowskiej 34 odbędzie się event Zoo Egzotyka. W jednym miejscu będzie można tu zobaczyć: węże, jaszczurki, żółwie, żaby, ślimaki, owady, pająki, ryby i rośliny z całego świata. Bilet wstępu można kupić wcześniej online za: 27,90 zł (normalny),

10 zł (dla dzieci poniżej 6. roku życia), 95 zł (rodzinny: 2 dorosłych + 2 dzieci). Uwaga! Bilet rodzinny można kupić tylko online. W dniu wydarzenia w kasach bilet jednoosobowy będzie kosztował 30 zł. Z biletem online wejście w godz. 10–16. Z biletem kupowanym na miejscu wejście w godz. 12.30–16. Bilety dostępne są na www.bilety24.pl. Więcej o wydarzeniu na stronie organizatora www.zoogegzotyka.pl.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601100100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **717702222**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Roślinożercy spotkajcie się w Hali IASE 24 i 25.02

W weekend 24 i 25 lutego w hali IASE przy ul. Wystawowej 1 węganie i wegetarianie będą mieli okazję najeść się do syta, bo Wege Festiwal Wrocław zbierze w jednym miejscu wegańskie i wegetariańskie restauracje z całej Polski. Czego będzie można skosztować? Przepysznych falafeli, hummusów i wege odślon domowych dań i zup,

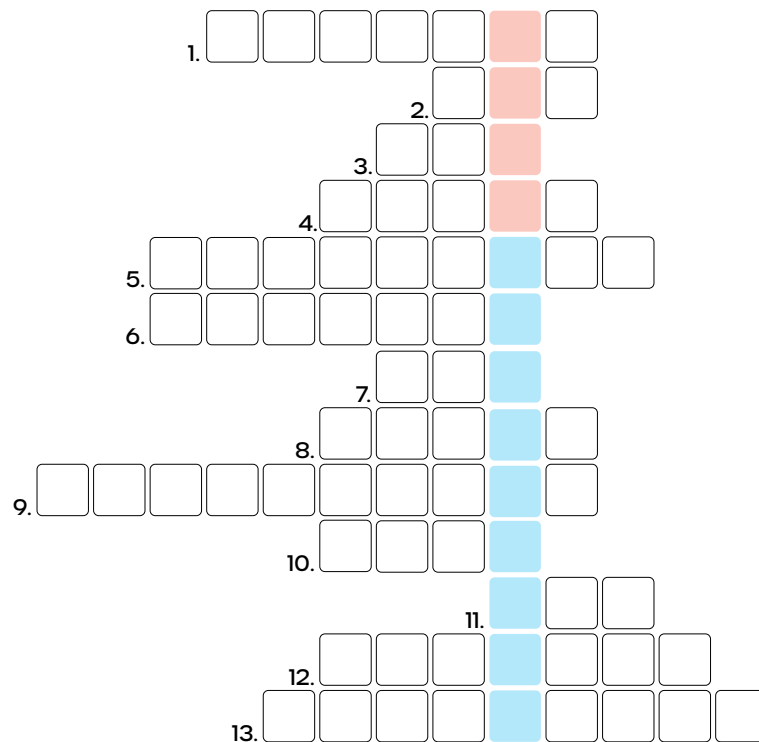
będą też wegetariańskie burgery i kuchnie świata, a także desery czy ciasta. Ponadto podczas wydarzenia będzie można kupić produkty niedostępne w sklepach: wyjątkowe przyprawy, przetwory i słodczy, modę bez dodatków skóry i futra od młodych projektantów, książki, kosmetyki cruelty free, produkty dla dzieci. W sobotę wejście do hali w godz. 12–20, a w niedzielę od 12 do 18. Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny.

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **717777777** (pn.-pt. 8.00-18.00)
Zgłoś awarię do ZDiUM: **713760022, 19501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **713409655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **713085030** (pn.-pt. 7.00-21.00)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **713760896** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **71777902** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794123124**
Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **713100646** (pn.-pt. 7.00-14.00)
Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **717702222** (całodobowo) lub **717996700** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **713625674** (pn., śr., czw., pt. 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **717724950** (pn.-pt. 9.00-16.00)
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **717778961** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
Telefon Zaufania MOPS: **512198939**
Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **713212124, 801033242**
WROMIGRANT
Punkt informacji dla migrantów i uchodźców: **717724950, 538579555** (Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19)

KRZYŻÓWKA NUMERU 168

- Plac, na którym parkują samochody.
- Siła napędowa pierwszych tramwajów.
- Skrót od Towarzystwo Miłośników Wrocławia.
- Droga szynowa i tabor wymyślona w Anglii.
- Statek wycieczkowy, który został wybudowany jako tramwaj wodny, ma w nazwie zdrobnienie popularnego ptaka wodnego.
- Osiedle z zamkiem w zachodniej części Wrocławia.
- Miesiąc, w którym tradycyjnie we Wrocławiu odbywa się Noc Muzeów.
- Zajezdnia przy ulicy Powstańców Śląskich.
- Prowadzi tramwaj.
- Płynie trakcją.
- Pora, w której po Wrocławiu jeżdżą autobusy zamiast tramwajów.
- Imię wieszczka i... tramwaju.
- Wielorodzinny, stary dom w mieście.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **168.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowie-

dzi czekamy do **21 lutego 2024 r.** do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **28 lutego 2024 r.** Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do

zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i kubek. Zwycięzcami w nr. 166 (hasło: Nowa przygoda) zostali: pan Mateusz (bluza), pan Paweł (workoplecak) i pani Aneta (zestaw toreb). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Agata Zięba

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław